UOC

Universitat Oberta de Catalunya

www.uoc.edu

Memòria de la Biblioteca Virtual de la UOC
Curs 2005-2006

Universitat Oberta de Catalunya - Memòria de la Biblioteca Virtual 2005-2006

UOC

Universitat Oberta de Catalunya

www.uoc.edu

Memòria de la Biblioteca Virtual de la UOC

Curs 2005-2006

Sumari

7 Presentació

9 La Biblioteca Virtual
9 Objectiu
9 La Biblioteca Virtual del Campus
11 La Biblioteca Virtual a l'aula

13 Usuaris de la biblioteca virtual
13 Usuaris potencials i usuaris virtuals
14 L'ús de la Biblioteca Virtual

17 Recursos d'informació
17 Novetats del curs 2005-2006

23 Serveis
24 Novetats del curs 2005-2006

29 Suport a l'aprenentatge. La biblioteca a l'aula
29 Recursos de l'aula
30 Nova aula de l'estudiant
31 Formació dels estudiants

33 Suport a la docència
33 Butlletí informatiu per al professorat (BIP)
33 Formació del personal docent

37 Suport a la recerca. La biblioteca cr2
37 Centre de recursos per a la recerca CR2
37 Dipòsits cooperatius: TDX, RACO i Recercat
38 Projecte web de la producció científica del professor Manuel Castells
39 Formació dels investigadors

41 La Biblioteca Virtual a la Universitat
41 Reculls de recursos d'informació
42 Novetats de la Biblioteca Virtual
43 La Biblioteca Virtual a les publicacions i espais de la UOC
45 Presentacions institucionals

47 Formació d'usuaris
47 Pla de formació
47 Novetats de formació en el curs 2005-2006

51 Relacions institucionals
51 Consorcis
51 Grups de treball
52 Convenis amb altres biblioteques i institucions

55 Projecció exterior
55 Projectes en curs
56 Organismes i institucions

59 Recursos
59 Recursos humans
62 Recursos econòmics

65 Avaluació, gestió i processos
65 Avaluació de qualitat
65 Acabament del mapa de processos
66 Balanç del Pla estratègic de la Biblioteca 2002-2005

75 Versió castellana
102 Versió anglesa
127 Índex de conceptes principals

Presentació

La memòria de la Biblioteca Virtual (BV) de la UOC resumeix l'activitat de la Biblioteca al llarg del curs acadèmic 2005-2006 mitjançant la descripció dels fets més rellevants i la presentació de les dades numèriques més significatives en cadascun dels seus àmbits d'actuació.

Durant el curs 2005-2006 cal destacar que la Biblioteca Virtual, a més de continuar oferint recursos d'informació i serveis a tots els seus usuaris, ha contribuït a la millora del suport a la recerca i ha participat en projectes de millora de la docència.

La Biblioteca Virtual de la UOC ha participat en el procés d'avaluació de la qualitat del sistema bibliotecari de Catalunya. La UOC és una de les deu universitats integrades en aquest programa d'avaluació, que impulsa l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).[1]

La Biblioteca Virtual ha col·laborat en el projecte Aula, liderat pel grup operatiu de Metodologia Educativa amb l'objectiu de desenvolupar la nova aula de l'estudiant. El projecte d'aula del Campus Virtual de la UOC es va iniciar el setembre del 2005 amb l'objectiu de millorar l'aula actual tenint en compte les necessitats i les expectatives dels seus usuaris. Per aquest motiu es va plantejar portar-lo a terme a partir d'una metodologia de disseny centrada en l'usuari. La Biblioteca Virtual ha participat en la definició de l'espai *Recursos* de l'aula, en el qual es posen a disposició dels estudiants les fonts d'informació i eines de suport necessàries per a dur a terme la seva activitat acadèmica.

En l'àmbit de la recerca, la BV de la UOC s'ha especialitzat en societat de la informació i del coneixement. En aquest sentit s'ha posat en marxa una biblioteca, situada a l'edifici de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) al Parc Mediterrrani de la Tecnologia a Castelldefels (Barcelona), que conté el fons físic i des de la qual es pot accedir al fons digital.

Aquesta biblioteca presencial és també la dipositària de la producció científica del professor Manuel Castells.

Eduard Aibar
Vicerector de recerca

La Biblioteca Virtual ha participat en el procés d'avaluació de la qualitat del sistema bibliotecari de Catalunya, el projecte Aula, i ha posat en marxa la biblioteca presencial de recerca.

[1] www.aqucatalunya.org

La Biblioteca Virtual

La Biblioteca Virtual de la UOC és un centre de recursos d'informació i documentació dels àmbits temàtics desenvolupats a la Universitat, que incideix especialment en els temes de la societat de la informació i el coneixement. La Biblioteca Virtual té per missió incrementar el nivell de qualitat i d'excel·lència dels processos d'aprenentatge, docència, gestió, recerca i formació contínua.

La Biblioteca Virtual és accessible des del portal de la UOC (**www.uoc.edu**) i també des de dins del Campus Virtual. La diferència entre l'accés des del portal i el del Campus radica en el fet que només des de l'accés pel Campus es poden fer servir tots els recursos i serveis, tant de subscripció com de lliure accés. La presència de la Biblioteca Virtual a les aules es fa a partir d'una selecció a mida de recursos. La Biblioteca Virtual és disponible en tres idiomes: català, espanyol i anglès.

Objectiu

La Biblioteca Virtual constitueix un dels serveis més importants de suport a l'aprenentatge, la docència, la recerca i la gestió de què disposa la Universitat. El seu objectiu és proporcionar a estudiants, docents, investigadors i personal de gestió de la UOC accés a la informació necessària per al desenvolupament de les seves funcions.

L'objectiu de la Biblioteca Virtual és proporcionar a estudiants, docents, investigadors i personal de gestió de la UOC accés a la informació necessària per al desenvolupament de les seves funcions.

La Biblioteca Virtual ofereix tot un conjunt de recursos i serveis als diferents membres de la comunitat universitària per tal d'ajudar-los a desenvolupar les seves activitats acadèmiques, de recerca i de gestió.

A més, la Biblioteca Virtual dóna suport especialment als estudiants en el desenvolupament de la seva activitat acadèmica, aportant-los tota la informació, la documentació i els serveis que necessiten per a superar amb èxit l'avaluació contínua i els exàmens. El funcionament de la Biblioteca s'ha concebut perquè es pugui obtenir el que es necessita de manera immediata i des de qualsevol lloc amb accés a la xarxa d'internet.

La Biblioteca Virtual del Campus

La Biblioteca Virtual s'estructura en quatre grans apartats:

- **Informació general.** Recull informacions institucionals sobre la Biblioteca com, per exemple, estadístiques d'ús,

publicacions fetes pel personal de la Biblioteca Virtual, projectes en què es participa i relacions institucionals que es mantenen amb altres organismes. També inclou la "Biblioteca en 5 minuts", una visita virtual de la Biblioteca.

La Biblioteca Virtual s'estructura en quatre grans apartats: Informació general, Catàlegs, Col·lecció digital i Serveis.

- **Catàlegs.** Dóna accés al fons bibliogràfic de la Universitat: bibliografia recomanada i especialitzada, mòduls didàctics, materials audiovisuals i electrònics, etc. També permet consultar altres catàlegs de biblioteques de Catalunya, de l'Estat espanyol i de la resta del món.

- **Col·lecció digital.** Permet accedir a la consulta de bases de dades i revistes a text complet, enciclopèdies i diccionaris en línia, llibres electrònics, portals temàtics i altres recursos d'informació, organitzats tant per tipus de recurs com per les àrees acadèmiques que s'imparteixen a la Universitat. Són recursos i eines d'informació que donen suport a la docència i a l'aprenentatge acadèmic dels estudiants.

- **Serveis.** Proporciona accés directe als serveis de la Biblioteca: préstec, encàrrec de cerques documentals i altres serveis d'informació a mida, com ara el servei de notícies, la distribució electrònica de sumaris i el servei d'obtenció de documents.

A més d'aquests quatre grans apartats, des de qualsevol punt de la Biblioteca Virtual sempre hi ha accés als recursos següents: el *Cercador*, que recupera informació de totes les seccions; l'apartat *Novetats*, útil per a conèixer qualsevol notícia d'interès de darrera actualitat sobre la Biblioteca; l'*Ajuda*, que ofereix accés a una llista

Biblioteca Virtual de la UOC (pàgina d'inici)

de les preguntes més freqüents sobre la Biblioteca, i la secció *Pregunta'ns*, servei virtual d'atenció de consultes al qual es pot adreçar qualsevol pregunta o dubte sobre la Biblioteca Virtual.

L'espai *Recursos* de l'aula facilita a l'estudiant el seguiment de l'assignatura i l'ajuda a aconseguir un coneixement global de les fonts i eines de la seva branca d'especialització com a futur professional.

La Biblioteca Virtual a l'aula

Un altre accés als continguts i serveis de la Biblioteca Virtual és a l'espai *Recursos* de l'aula del Campus Virtual d'aprenentatge, que aplega i proporciona una selecció rigorosa i acurada de recursos bàsics i de suport, feta pel professorat juntament amb la Biblioteca Virtual. L'espai *Recursos* de l'aula facilita a l'estudiant el seguiment de l'assignatura i l'ajuda a aconseguir un coneixement global de les fonts i eines de la seva branca d'especialització com a futur professional. Entre aquests recursos hi ha recursos d'informació electrònica gratuïts, solucionaris, programari, articles, bases de dades, exercicis d'autoavaluació, etc. D'aquesta manera, els estudiants gaudeixen d'una biblioteca a mida per a cada assignatura.

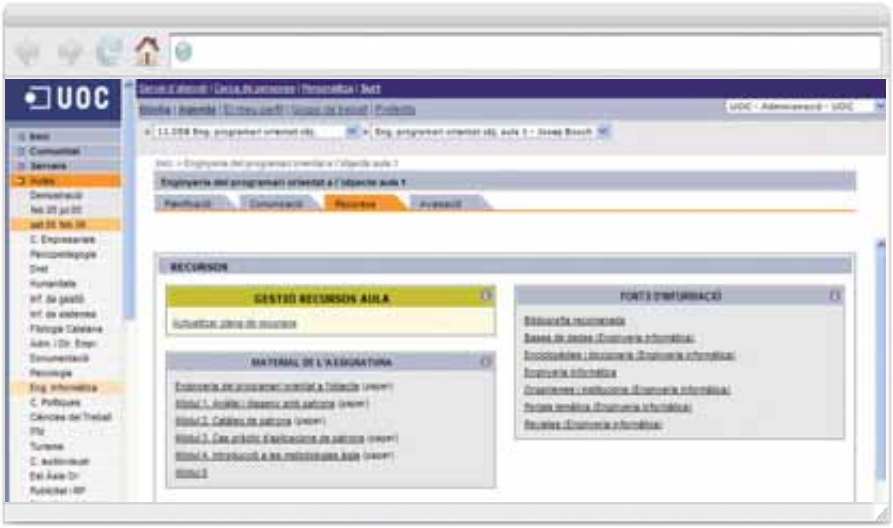

Recursos de l'aula

DELL

Usuaris de la Biblioteca Virtual

Usuaris potencials i usuaris virtuals
Els usuaris potencials de la Biblioteca Virtual inclouen estudiants matriculats als diferents estudis que ofereix la Universitat (titulacions homologades, màsters, postgraus, etc.), professorat, investigadors, personal docent i col·laborador (tutors i consultors) i personal de gestió.

Tipologia d'usuaris potencials. Curs 2005-2006

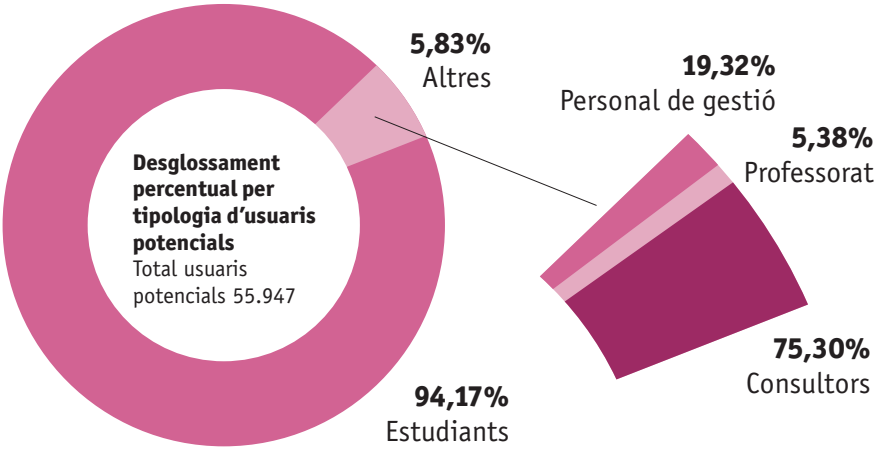

Considerem usuaris reals els usuaris que, per mitjà del seu ordinador personal o des d'algún ordinador connectat a la xarxa, han establert una connexió o sessió a alguna de les pàgines d'accés a la Biblioteca Virtual.

Evolució d'usuaris virtuals, des del curs 2000-2001 fins a l'actual, 2005-2006

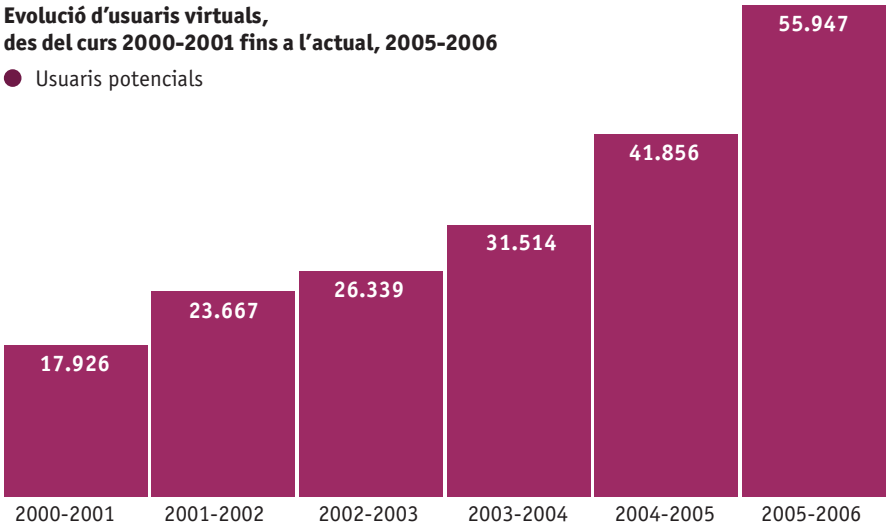

Evolució d'usuaris reals, des del curs 2000-2001 fins a l'actual, 2005-2006

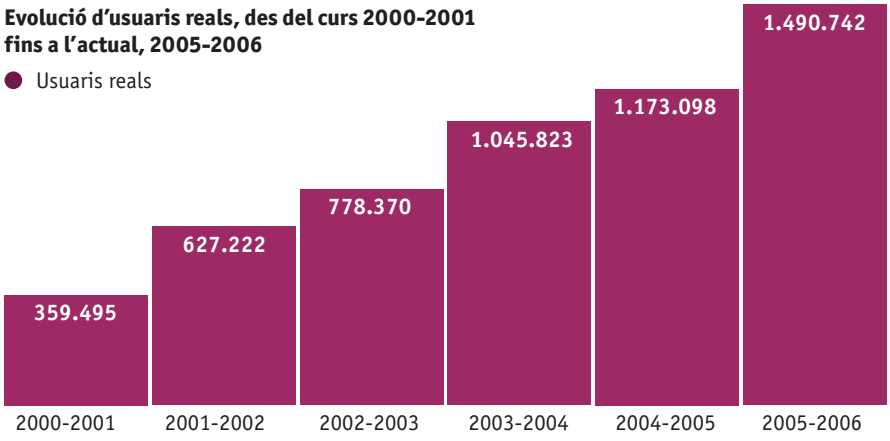

L'ús de la Biblioteca Virtual

L'ús de la Biblioteca Virtual fa referència a les connexions i consultes rebudes al servidor web de la Biblioteca, la col·lecció digital i el catàleg del fons bibliogràfic en línia.

Evolució de l'ús de la Biblioteca Virtual, des del curs 2000-2001 fins a l'actual, 2005-2006

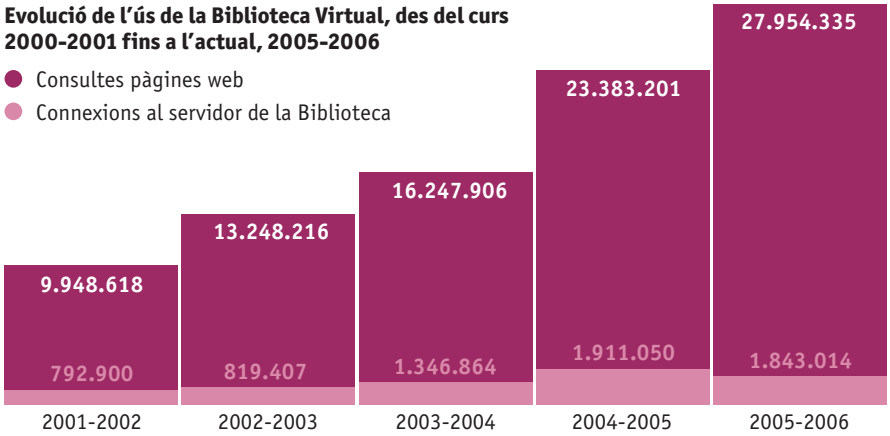

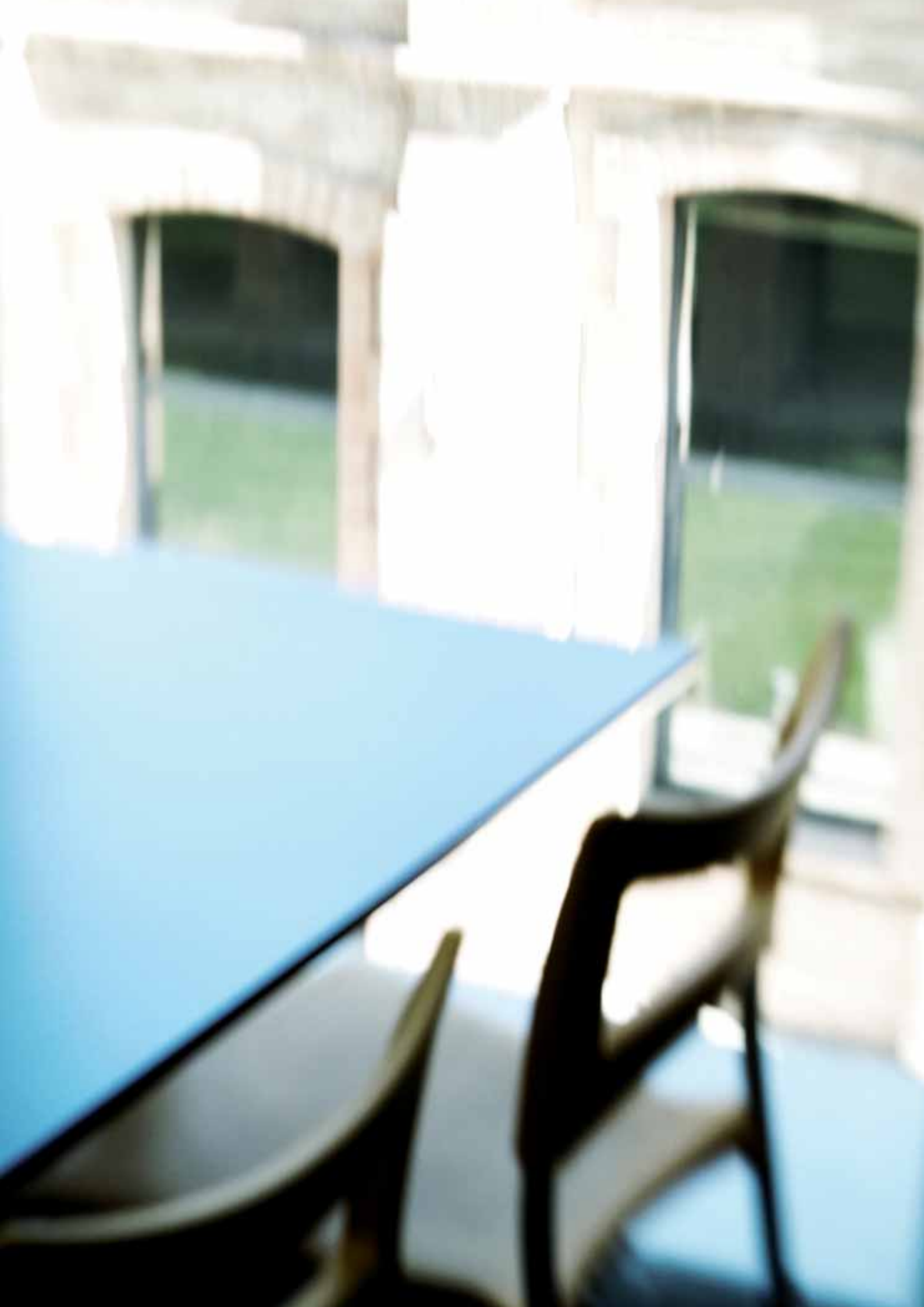

Recursos d'informació

Quan parlem de *recursos d'informació* ens referim als documents (o fons bibliogràfic) disponibles per mitjà del catàleg i als recursos electrònics accessibles des de la col·lecció digital.

El catàleg constitueix la base de dades bibliogràfica dels documents físics disponibles a la Universitat, com ara la bibliografia recomanada de les assignatures, els mòduls didàctics i la bibliografia especialitzada en les línies de recerca de la Universitat, i també el fons de societat de la informació i el coneixement, el nucli del qual és el donatiu del professor M. Castells.

Pel que fa al fons electrònic, la Biblioteca Virtual de la UOC ofereix als membres de la comunitat documentació exclusiva, tant d'àmbit acadèmic com professional, procedent de revistes electròniques, bases de dades, enciclopèdies i diccionaris, i llibres electrònics, entre altres. Aquestes fonts estan, doncs, restringides als usuaris que configuren la comunitat UOC i es diferencien dels recursos gratuïts amb la icona . El fons exclusiu es complementa amb una rigorosa selecció de recursos gratuïts i oberts d'especial interès per a la comunitat pel valor acadèmic i informatiu que tenen.

Els recursos d'informació són els documents disponibles per mitjà del catàleg i els recursos electrònics accessibles des de la col·lecció digital.

Novetats del curs 2005-2006

Les novetats més destacades introduïdes aquest curs han estat les següents:

- **La Videoteca digital**
  Es tracta d'un nou espai de recursos d'informació, on es pot trobar una selecció de vídeos digitals de sessions en línia sobre diversos àmbits temàtics relacionats amb els estudis de la UOC. També disposa d'un recull d'enllaços que permet accedir a dipòsits de vídeos digitals d'altres universitats o organismes.

  La Biblioteca Virtual és dipositària de les sessions en línia de la Universitat, amb l'objectiu de preservar aquest fons i fer-ne el processament documental corresponent (classificació, catalogació, etc.) per a organitzar els recursos i fer-los accessibles a tota la comunitat UOC.

- **Ampliació de l'apartat de premsa**
  La Biblioteca Virtual ha ampliat l'apartat de premsa de la col·lecció digital. Des d'aquesta secció es pot consultar, de manera directa, una selecció dels principals diaris nacionals, europeus, africans, asiàtics i americans, i també la premsa econòmica nacional i internacional, tant gratuïts, disponibles

La Biblioteca Virtual ha ampliat l'apartat de premsa de la col·lecció digital.

per mitjà d'internet, com d'ús exclusiu, accessibles des de la consulta de la base de dades de premsa Reuters-Factiva. A més, s'hi han inclòs altres recursos complementaris, com ara directoris de premsa, cercadors de notícies i RSS.

S'ha encetat un procés de recollida de projectes de final de carrera (TFC), pràcticums i treballs de recerca (TdR).

- **TFC, pràcticums i treballs de recerca disponibles a la col·lecció digital**
  La col·lecció digital ha encetat el procés de recollida de projectes de final de carrera (TFC), pràcticums, i treballs de recerca (TdR), segons el pla d'estudis de cada programa, per a fer-los accessibles als estudiants. Aquest nou apartat també ofereix un recull d'enllaços a dipòsits de treballs de final de carrera d'altres universitats, altres dipòsits de TFC i una selecció de fonts d'informació interessants relacionades amb la publicació de treballs (normes, lleis, etc.) com, per exemple, les llicencies de publicació de TdR.

  La secció dels TFC, pràcticums i TdR de la col·lecció digital ha estat possible gràcies a la col·laboració de la Biblioteca amb els estudis en un projecte conjunt per a promoure, recopilar i preservar el fons documental de pràcticums, treballs de final de carrera i treballs de recerca dels estudiants de la UOC. Com s'indica en la normativa de la Universitat: "Una còpia del treball que hagi elaborat l'estudiant per a superar els crèdits del pràcticum o del treball/projecte de fi de carrera ha de quedar arxivada a la Biblioteca de la UOC i ha de ser de lliure consulta, llevat que en el treball l'autor manifesti explícitament el seu caràcter confidencial".

Nombre total i percentatge de TFC, pràcticums i TdR per estudi, curs 2005-2006

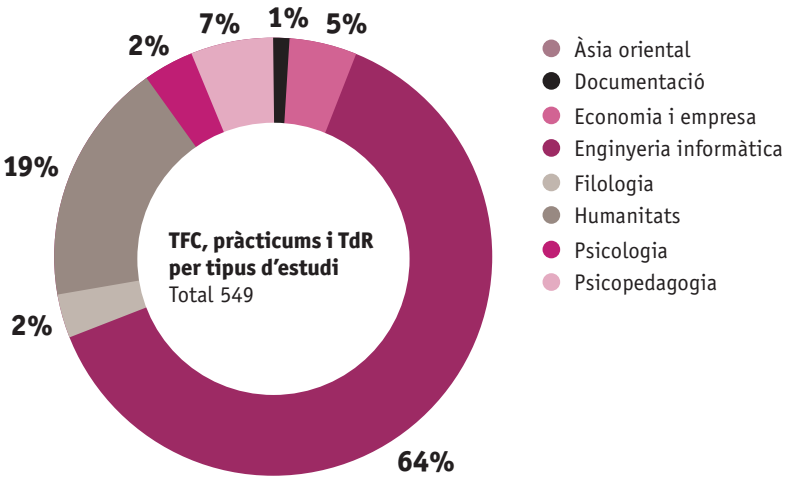

S'han subscrit deu noves bases de dades durant el curs 2005-2006, i sumen un total de 252 bases de dades.

La Biblioteca Virtual ofereix 4.457 recursos electrònics nous

Durant aquest curs acadèmic la Biblioteca Virtual de la UOC ha subscrit deu noves bases de dades,[2] que sumen un total de 252 bases de dades, entre gratuïtes i de pagament, disponibles a la col·lecció digital.

Entre les bases de dades de subscripció es destaquen Elsevier ScienceDirect, Gale Virtual Reference Library, JStor, Springer-Link e-books i Sage.

La base de dades multidisciplinària Elsevier ScienceDirect s'orienta principalment als àmbits de la medicina, la ciència i la tecnologia i ofereix accés a la consulta a text complet de 1.600 revistes electròniques. Gale Virtual Reference Library permet consultar 40 enciclopèdies i obres de referència en línia sobre ciència, tecnologia, educació i medicina. JStor inclou una col·lecció de 117 revistes acadèmiques en format digital. Springer-Link e-books inclou una col·lecció de 2.700 llibres electrònics de temàtica especialitzada en ciència i tecnologia. Sage dóna accés al text complet, des de l'any 1999, de 390 revistes publicades per l'editorial Sage, de l'àrea del coneixement de les humanitats i les ciències socials. VLEX s'ha especialitzat en legislació i jurisprudència (autonòmica, estatal i comunitària) a text complet. Conté unes 40 revistes jurídiques i més de 70 llibres electrònics de diverses editorials espanyoles.

Pel que fa a les bases de dades lliures gratuïtes, es destaquen tres incorporacions recents, LISTA (Library, Information Science & Technology Abstracts), Eur-LEX i Image Collection. LISTA, especialitzada en biblioteques i gestió de la informació, conté més de 600 monografies, publicacions periòdiques, informes d'investigació i actes de congressos des de 1960. Eur-LEX tracta de legislació europea. S'hi pot trobar el text complet de tractats, publicacions oficials, documents legislatius, actes jurídics preparatoris comunitaris i documents jurisprudencials. Image Collection conté aproximadament 100.000 imatges i inclou un ampli ventall de fotografies i mapes referents a notícies i esdeveniments.

RefWorks

Una altra novetat important d'aquest curs és la incorporació del gestor bibliogràfic RefWorks. Aquest programa permet a l'usuari crear la seva pròpia base de dades de referències bibliogràfiques, ordenar-les, extreure'n llistes en diferents estils de citació i incorporar les citacions i llistes de bibliografia als documents de text. Una altra prestació de RefWorks és el mòdul RefShare, que ofereix la possibilitat de compartir referències bibliogràfiques entre els usuaris de la UOC.

[2] Totes aquestes subscripcions han estat possibles gràcies a l'adquisició concertada amb el CBUC.

Més recursos d'informació per a la recerca

La Biblioteca Virtual també ha augmentat i actualitzat el fons de l'apartat de *Bibliometria*, amb la inclusió de recursos sobre l'anàlisi de citacions i l'avaluació de revistes científiques.

Xifres destacades

Recursos de lliure accés i d'accés exclusiu per a la comunitat UOC, curs 2005-2006

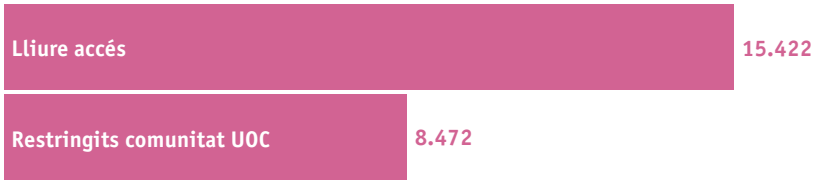

Evolució de les consultes de recursos de la col·lecció digital, curs 2005-2006

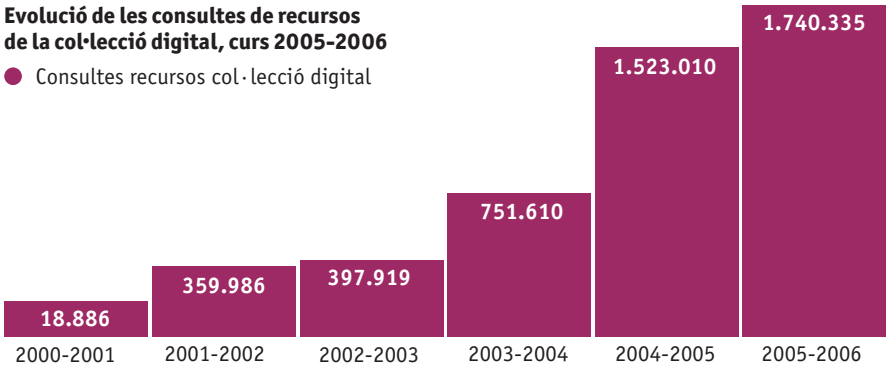

Tipologia de recursos digitals, curs 2005-2006

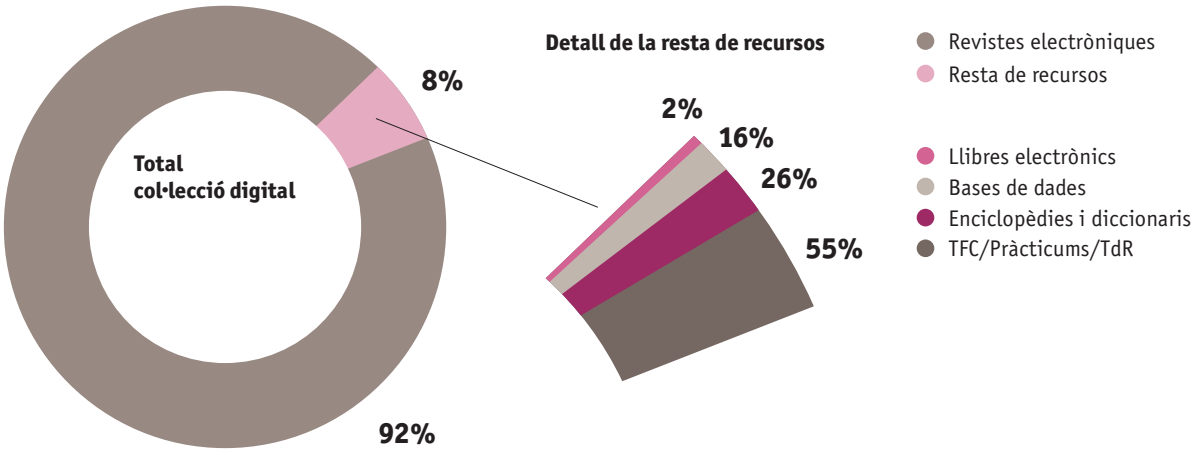

Serveis

La Biblioteca Virtual de la UOC ofereix tot un seguit de serveis personalitzats que s'expliquen a continuació. Aquests permeten accedir a tot un conjunt de serveis d'informació i documentació molt útils i exclusius per als usuaris UOC.

Pregunta'ns
Servei d'atenció de consultes per a ajudar els usuaris a solucionar tots els dubtes que tinguin sobre el funcionament, els recursos i els serveis de la Biblioteca Virtual.

Cerques bibliogràfiques
Servei que permet als usuaris fer arribar a la Biblioteca Virtual les seves necessitats documentals i d'informació. A partir de la seva comanda, que envia a la Biblioteca mitjançant un formulari electrònic, l'usuari rebrà documents, fonts d'informació i altres recursos informatius com a resposta a la seva consulta. A banda de la documentació que se li remet, també s'explica a l'usuari la manera de plantejar la cerca d'informació i l'ús de les fonts d'informació utilitzades; així el servei ofereix formació virtual que ajuda l'usuari a desenvolupar les seves habilitats informacionals.

Serveis de notícies
Butlletins electrònics de subscripció gratuïta especialitzats en diferents temàtiques –comerç electrònic, impacte de les TIC en els temes legals, gestió del coneixement, psicologia, comunicació audiovisual, informàtica i telecomunicacions, multimèdia, màrqueting electrònic, organitzacions virtuals i desenvolupament de materials educatius per a entorns virtuals (WBT)– i de periodicitat diferent.

La selecció de fonts d'informació i notícies que fa la Biblioteca Virtual és avalada per l'expertesa del professorat d'aquesta diplomatura.

€-conomia
Butlletí de subscripció gratuïta que recull els titulars dels principals diaris econòmics estatals i internacionals i índexs borsaris.

Publicacions oficials
Butlletí de subscripció gratuïta que dóna accés als darrers exemplars dels butlletins oficials d'àmbit autonòmic, estatal i europeu.

Reculls d'actualitat
Dossiers amb una acurada selecció de recursos d'informació electrònica sobre temes d'actualitat i d'interès acadèmic.

Distribució de sumaris de revistes
Servei que permet subscriure's als sumaris de les diferents revistes en paper que rep la Biblioteca Virtual. Cada cop que l'usuari rep el sumari a la bústia, pot sol·licitar una còpia dels articles que li interessin. Aquest servei es complementa amb l'accés al servei de distribució de sumaris de revistes d'universitats catalanes que ofereix el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya.

Servei de préstec
Servei mitjançant el qual l'usuari pot demanar des del mateix catàleg de la UOC els documents que trobi i que li interessin. El sistema de petició s'ha dissenyat de manera que l'usuari no hi ha d'introduir ni les dades de l'obra que sol·licita ni tampoc les seves dades identificatives, amb la qual cosa s'agilita i es facilita l'ús d'aquest servei. El catàleg presenta altres prestacions, com ara la consulta de la normativa d'aquest servei, la possibilitat de saber l'estat de la comanda feta i altres aspectes sobre el seu funcionament (com es fan renovacions de préstec, etc.).

Servei d'obtenció de documents
Per mitjà d'aquest servei, l'usuari pot tenir accés a obres que no són al fons de la Biblioteca de la UOC. El servei fa les gestions pertinents per a localitzar i aconseguir les obres, siguin articles de revistes, llibres, actes de congressos o altres, a biblioteques d'àmbit autonòmic, estatal o internacional.

També cal destacar que des de l'apartat *Serveis* de la Biblioteca Virtual s'ofereix accés al directori dels centres de suport i de biblioteques universitàries amb les quals hi ha un conveni de col·laboració.

Novetats del curs 2005-2006

Nou servei de notícies de turisme
Durant aquest curs, la Biblioteca Virtual de la UOC i el programa de Turisme han posat en marxa un nou servei de notícies especialitzat en turisme. Aquest nou servei, que es va sumar als deu que ja hi havia, és de subscripció gratuïta i facilita cada divendres notícies i webs recomanades sobre les branques d'interès del món del turisme.

Aquest nou servei ha estat fruit, un cop més, de la col·laboració entre la Biblioteca Virtual i el professorat. A la darreria de 2005, els estudis de Turisme van fer aquest encàrrec a la Biblioteca Virtual per tal de trobar una eina de dinamització de les

aules que aportés informacions, dades, estudis o estadístiques actuals que permetessin complementar els materials didàctics i facilitessin el debat a les aules. Aquesta col·laboració s'ha traduït en un circuit de treball que permet que la selecció de fonts d'informació i notícies que fa la Biblioteca Virtual sigui avalada per l'expertesa del professorat d'aquesta diplomatura.

Nou servei de notícies de Turisme

Xifres destacades

Evolució de les subscripcions dels SN, des del curs 2000-2001 fins a l'actual, 2005-2006

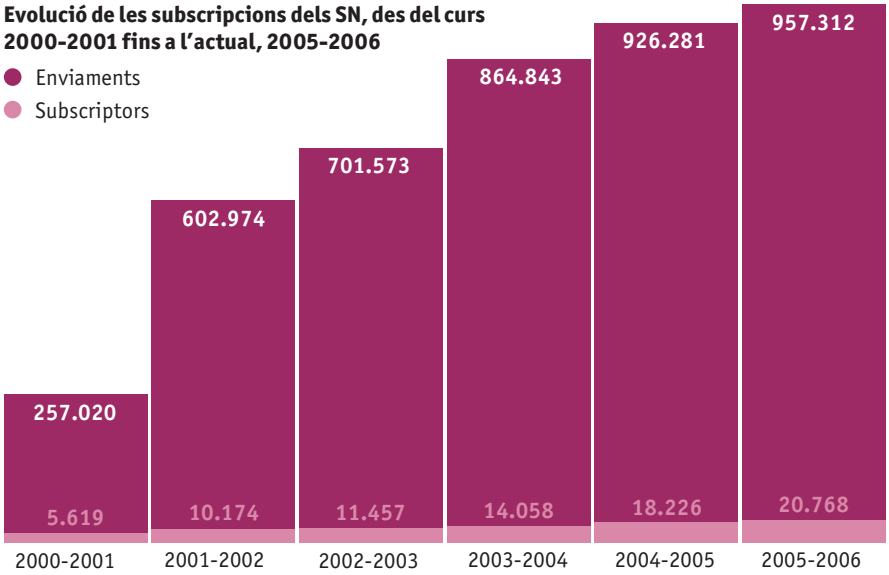

Evolució del servei de préstec entre els cursos 2000-2001 i 2005-2006

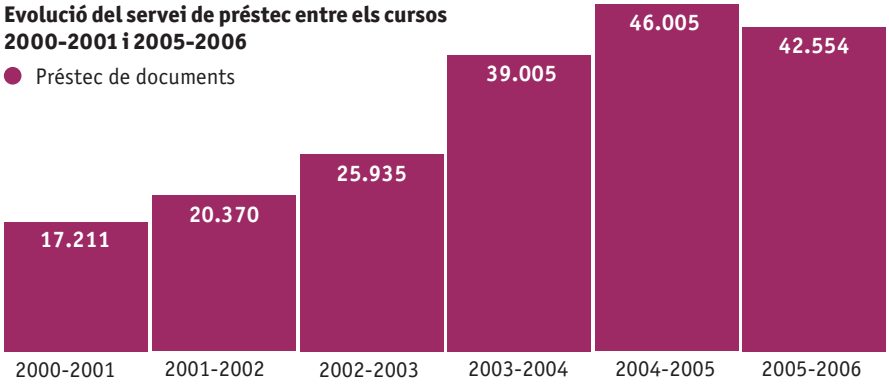

Evolució dels documents subministrats entre 2000-2001 i 2005-2006

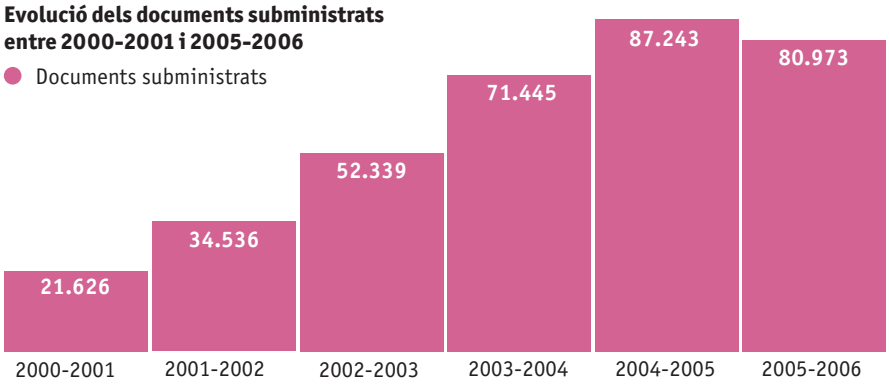

Suport a l'aprenentatge. La biblioteca a l'aula

Recursos de l'aula

Durant el curs 2005-2006 s'ha nodrit l'espai *Recursos* de l'aula amb més de 2.276 aules vigents amb un total de 7.084 recursos d'informació electrònica (bases de dades, articles, documents electrònics, revistes electròniques, llibres, etc.). Aquesta dada recull els dos semestres del curs i inclou tant les aules d'assignatures de titulacions homologades en català com en espanyol.

Seguint les característiques dels CRAI (centre de recursos per a l'aprenentatge i la recerca), l'objectiu principal de l'espai *Recursos* és servir de plataforma que ofereixi als estudiants els recursos d'informació indispensables per a un seguiment i un aprenentatge correctes de l'assignatura.

Durant el primer semestre es van renovar un 13% dels 6.264 recursos inclosos a les aules i, durant el segon semestre, un 8% dels 7.084 recursos gestionats a l'espai de l'aula.

L'espai *Recursos* de l'aula té més de 2.276 aules vigents amb un total de 7.084 recursos d'informació electrònica.

Recursos gestionats a l'espai *Recursos* de l'aula, durant el curs 2005-2006

	Recursos nous	Recursos totals
Primer semestre	843	6.264
Segon semestre	577	7.084
Total		**7.084**

Evolució del volum de recursos d'informació, assignatures i espais de recursos de l'aula, entre els cursos 2000-2001 i 2005-2006

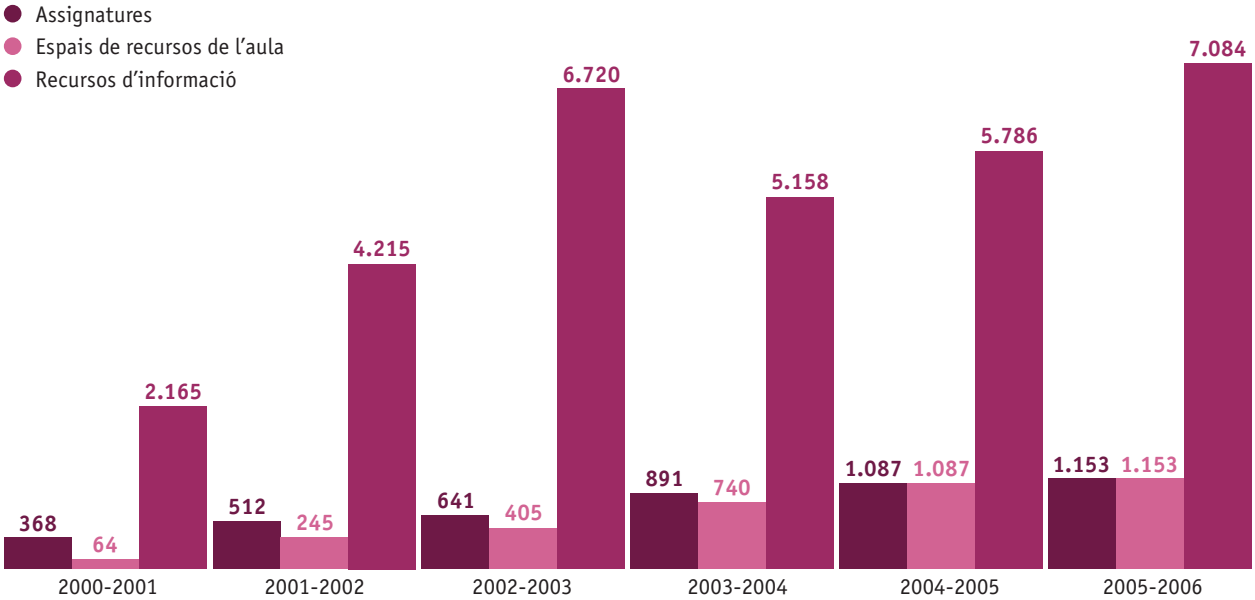

Nova aula de l'estudiant

Durant el curs 2005-2006, la Biblioteca Virtual ha col·laborat en el projecte Aula amb l'objectiu de desenvolupar la nova aula de l'estudiant.

Durant el curs 2005-2006, la Biblioteca Virtual ha col·laborat en el projecte Aula, liderat pel grup operatiu de Metodologia Educativa, amb l'objectiu de desenvolupar la nova aula de l'estudiant.

El projecte d'aula del Campus Virtual de la UOC es va iniciar el setembre del 2005 amb l'objectiu de millorar l'aula actual tenint en compte les necessitats i les expectatives dels seus usuaris. Per aquest motiu es va plantejar dur-lo a terme a partir d'una metodologia de disseny centrada en l'usuari. Per tal de donar una més bona resposta als diferents tipus d'usuaris de l'aula, el projecte es va dividir en tres apartats: l'aula de l'estudiant, l'aula del consultor i l'aula del professor responsable de l'assignatura.

Pàgina de l'espai *Recursos* de l'aula antiga

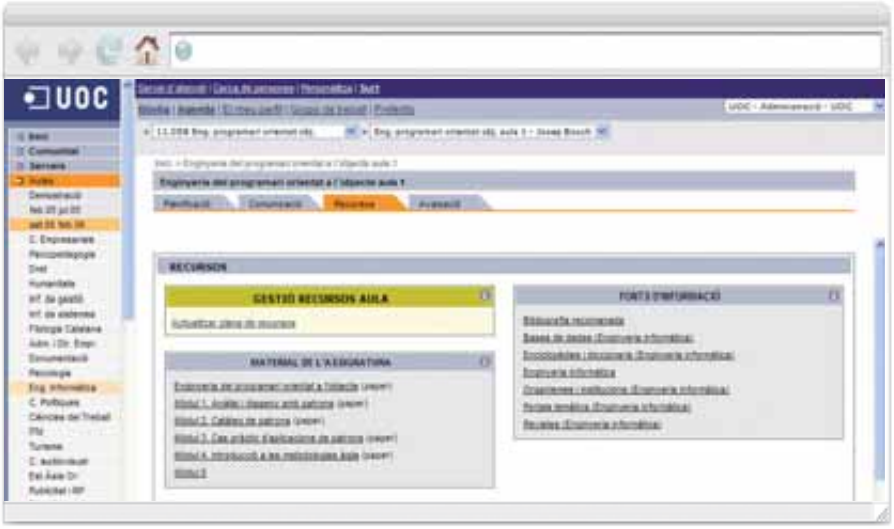

Pàgina de l'espai *Recursos* de l'aula nova

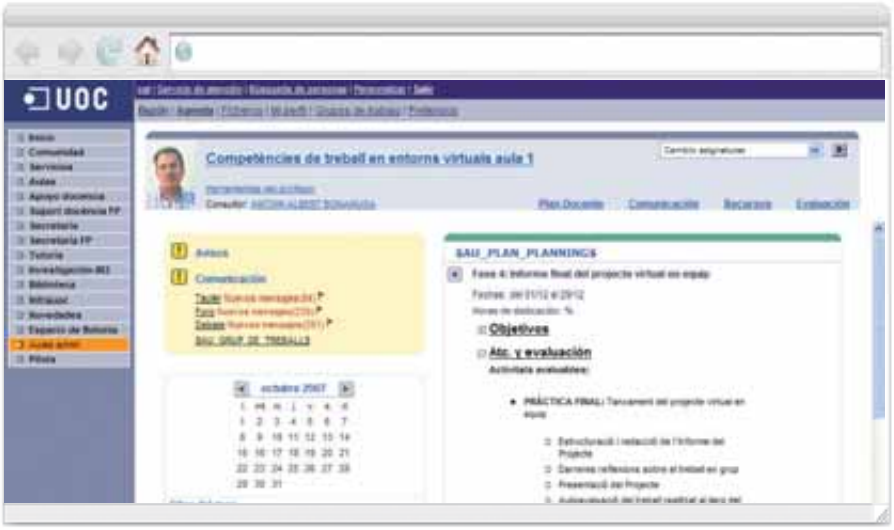

La Biblioteca Virtual ha participat en la nova definició de l'espai *Recursos* de l'aula, en el qual es posen a disposició dels estudiants les fonts d'informació i eines de suport necessàries per a dur a terme la seva activitat acadèmica.

Durant el curs 2006-2007, es preveu acabar de perfilar tots els aspectes relacionats amb l'aula de l'estudiant i es començaran a fer proves pilot amb aules que segueixen les directrius de l'EEES. També es posarà en marxa el treball de les noves aules del professor i del consultor.

Formació dels estudiants

La formació és de dos tipus: en línia i presencial.

En el context del nou pla de formació de biblioteca elaborat durant aquest curs, que es tractarà amb més profunditat més endavant, la formació dels estudiants és un dels temes prioritaris.

Aquesta formació és de dos tipus: en línia i presencial. Els estudiants tenen accessibles a la secció *Formació* de la Biblioteca Virtual les guies en línia de fonts d'informació per a l'estudi. En la mateixa secció hi ha tallers sobre cerca d'informació a internet, bases de dades i com es pot trobar la informació que es necessita. Sovint aquests tallers en línia també són accessibles per mitjà de la secció *Recursos* d'informació de les aules.

Les accions de formació presencial adreçades especialment als estudiants que s'han portat a terme durant aquest curs han estat les següents:

- Tallers presencials de la Biblioteca Virtual en el marc de les trobades de la UOC, que fan un total de quatre anuals (dos d'inici de semestre i dos de síntesi). Les trobades s'organitzen des de l'àrea de Comunitat i s'adrecen, especialment, als estudiants de les titulacions homologades en català.
- Tallers presencials diversos dintre d'altres jornades o trobades UOC, organitzades també per l'àrea de Comunitat, fora de Catalunya per a estudiants de les titulacions homologades en espanyol.

Suport a la docència

Butlletí informatiu per al professorat (BIP)

La Biblioteca Virtual de la UOC elabora un butlletí informatiu per al professorat (BIP), dedicat i dirigit a professors i investigadors. El seu objectiu és donar a conèixer –des del seu primer número l'octubre del 2004 i amb una periodicitat mensual– eines, recursos i serveis de la Biblioteca que poden ser útils en el desenvolupament de la docència i la recerca.

Butlletí Informatiu de Biblioteca per al Professorat

272 subscriptors (58% professorat i 25% investigadors i resta de personal UOC)"

Durant el curs 2005-2006 s'han enviat onze números del *Butlletí Informatiu de Biblioteca per al Professorat* (un per cada mes, excepte l'agost) a un total de 272 subscriptors: 58% de professors, 25,3% d'investigadors i la resta del personal de la UOC.

Formació del personal docent

D'acord amb el nou pla de formació de la Biblioteca Virtual elaborat durant aquest curs, es destaca l'apartat dedicat a la formació del personal docent de la UOC i les accions de formació portades a terme entre aquest tipus d'usuaris.

Per una banda, s'han organitzat, en col·laboració amb cada estudi, sessions de formació presencial per al professorat, i la Biblioteca Virtual ha intervingut en diversos seminaris i sessions d'acollida del professorat. Per exemple, s'ha participat en el taller *Serveis i recursos documentals de la Biblioteca Virtual de la UOC* en les jornades amb el professorat, organitzades pels Estudis de Comunicació Audiovisual i els de Documentació, el 20 de maig del 2005.

Durant aquest curs la Biblioteca ha impartit el Taller d'habilitats informacionals per al PDC.

Per l'altra, la Biblioteca Virtual ha emprès una nova acció formativa entre el personal docent col·laborador (PDC): els tutors i consultors de la UOC.[3] Per mitjà dels grups operatius de gestió docent i funció tutorial, durant aquest curs la Biblioteca ha impartit el *Taller d'habilitats informacionals per a docents*. Aquest taller s'integra en els cursos virtuals d'iniciació docent, que fan els nous tutors i consultors al començament de semestre. Pel que fa als continguts, el taller impartit per la Biblioteca Virtual se centra especialment a saber com cal plantejar correctament una cerca, com es coneixen les fonts d'informació més apropiades per a donar resposta a una consulta i on es localitzen aquestes fonts. En definitiva, vol servir de guia pràctica que permeti dotar els docents col·laboradors de la UOC d'uns coneixements tècnics bàsics per a explotar correctament totes les possibilitats de cerca i donar eines per a una orientació més bona als estudiants de l'ús dels recursos d'informació.

La Biblioteca Virtual de la UOC és el nucli principal dels exercicis i exemples de fonts d'informació utilitzats durant el curs, la qual cosa contribueix a donar a conèixer i fomentar l'ús dels recursos disponibles. Igualment, el fet que els docents coneguin fonts d'informació farà que actuïn com a preceptors envers els seus estudiants.

També s'ha treballat amb el PDC en el marc de les jornades organitzades des dels estudis; per exemple, la Biblioteca Virtual va intervenir en un taller presencial en la jornada de PDC de Dret, feta l'11 de febrer del 2006.

[3] En el context de la nostra universitat, aquests docents són els que mantenen una relació més estreta amb l'estudiant en el transcurs de l'acció docent.

YOUE
bb.you.www

ORACLE
DELL
DELL
www

Suport a la recerca. La biblioteca CR2

En aquest apartat es fa referència als projectes més rellevants pel que fa al suport de la Biblioteca Virtual a les activitats de recerca.

Centre de recursos per a la recerca CR2

Durant aquest curs s'ha obert una biblioteca presencial de recerca especialitzada en societat de la informació i el coneixement, situada al Parc Mediterrani de la Tecnologia a Castelldefels (Barcelona), dins l'edifici de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) de la Universitat Oberta de Catalunya.

Aquesta biblioteca s'inclou en el projecte Centre de recursos per a la recerca (CR2), que es dissenya especialment per a l'IN3 i que se centra en la investigació de la societat en xarxa i l'aprenentatge virtual.

Aquesta biblioteca presencial també és la dipositària de la producció científica del professor Manuel Castells.

Dipòsits cooperatius: TDX, RACO i Recercat

TDX (tesis doctorals en xarxa)

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en el dipòsit cooperatiu TDX (tesis doctorals en xarxa), que conté, en format digital, tesis doctorals llegides a les universitats de Catalunya i a comunitats autònomes espanyoles. A la darreria del segon semestre del curs 2005-2006, la Biblioteca va incorporar una nova tesi[4] de la UOC al TDX[5].

El TDX permet la consulta remota per mitjà de la xarxa internet del text complet de les tesis, i també fer cerques per autor, títol, matèria de la tesi, universitat on s'ha llegit, etc. L'objectiu d'aquest servei, gestionat pel Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) i el Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA), i patrocinat per la Generalitat de Catalunya, és difondre, arreu del món i per mitjà d'internet, els resultats de la recerca universitària, incrementant l'accessibilitat i la visibilitat de les tesis i preservant els drets de propietat intel·lectual dels autors.

RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert)

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en el nou portal de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO),[6] que es va inaugurar oficialment a la darreria del mes d'abril de 2006. Aquest dipòsit ofereix l'accés obert als articles a text complet de més de vuitanta revistes científiques, culturals i erudites

La Biblioteca Virtual participa en TDX, RACO, Recercat

[4] Es tracta de la tesi de David Castillo i Merino, professor dels Estudis d'Economia i Empresa, que s'intitula *Tecnologia, economia i universitat: anàlisi dels efectes de les tecnologies de la informació i la comunicació sobre l'eficiència econòmica de les universitats virtuals.*

[5] http://www.tesisenxarxa.net

[6] http://www.racocat.net

catalanes. La Biblioteca Virtual de la UOC participa en cinc revistes institucionals:[7] *Digithum*, revista digital d'humanitats; IDP, *Revista d'Internet*, *Dret i Política*; RUSC, *Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento*; *UOC Papers*, revista sobre la societat del coneixement i *Artnodes*, revista d'art, ciència i tecnologia.

RACO és un projecte conjunt del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya,[8] del Centre de Supercomputació de Catalunya[9] i de la Biblioteca de Catalunya[10] i compta amb el suport del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.[11]

RECERCAT (Dipòsit de la Recerca de Catalunya)

També durant el segon semestre del curs 2005-2006, concretament al maig, la Biblioteca Virtual de la UOC s'ha incorporat a un altre dipòsit cooperatiu, dedicat a documents digitals, amb la col·lecció "Projecte Internet Catalunya" (PIC) de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3): el RECERCAT[12] (Dipòsit de la Recerca de Catalunya).

Aquest dipòsit inclou la bibliografia de recerca de les universitats i dels centres d'investigació de Catalunya, com ara articles encara no publicats (*preprints*), comunicacions a congressos, informes de recerca, documents de treball (*working papers*), projectes de final de carrera, memòries tècniques, etc. Està obert a les universitats i centres de recerca catalans que poden anar aportant documents al fons. De moment, la UOC hi ha introduït diversos informes de recerca.

Amb la incorporació de la UOC a RECERCAT la Universitat se suma a l'objectiu comú de fer més visible la recerca que es duu a terme a Catalunya i alhora contribuir al moviment mundial de dipositar la producció acadèmica i de recerca a la xarxa de manera gratuïta. D'aquesta manera, també es va constituint un corpus documental que facilita la cooperació entre la comunitat científica catalana.

Projecte web de la producció científica del professor Manuel Castells

Durant aquest curs s'ha iniciat el projecte de creació d'un web amb la producció científica del professor Manuel Castells. Aquest projecte es desenvolupa en col·laboració entre la Universitat Oberta de Catalunya i la Fundació Telefónica. Des d'aquest web es dóna accés directe a la consulta de la producció científica del professor Manuel Castells, que es compon de llibres, capítols de llibre, articles, informes de recerca, conferències i ponències, discursos com a doctor *honoris causa*, lliçons inaugurals, els documents de treball emprats per a la seva recerca i que formen part del seu

[7] http://www.racocat.net/index.php/index/raco/cercaXI?searchInstitucio=34

[8] http://www.cbuc.es/

[9] http://www.cesca.es/

[10] http://www.bnc.es/

[11] http://www10.gencat.net/dursi/AppJava/home.jsp?area=0

[12] http://www.recercat.net/index.jsp

arxiu personal, tot el material produït per a diferents mitjans de comunicació, i també els principals estudis fets sobre la seva obra.

Formació dels investigadors

També com a part del nou pla de formació de la Biblioteca Virtual del curs 2005-2006, la formació del personal investigador ha estat una de les novetats destacades respecte de cursos anteriors.

La formació del personal investigador ha estat una de les novetats destacades durant aquest curs.

Les accions de formació que s'han iniciat durant aquest curs han estat organitzades juntament amb l'IN3 i han consistit en una sèrie de sessions presencials sobre eines i recursos d'informació per a la recerca. Així, doncs, s'han fet diversos tallers sobre l'ús i funcionament de la Biblioteca Virtual, la base de dades ISI Web of Knowledge, altres bases de dades de recerca i el gestor bibliogràfic Refworks.

Per exemple, entre els mesos de maig i setembre del 2006, la Biblioteca Virtual ha organitzat una sèrie de seminaris de recerca als quals han assistit el vicerector de Recerca, diferents directors de línies de recerca, alguns becaris de doctorat i nous ajudants de recerca; en total hi hagut quaranta-cinc assistents. També cal destacar la participació de la Biblioteca Virtual en els seminaris de recerca, organitzats per l'IN3 amb l'objectiu de promoure l'intercanvi científic i acadèmic entre el personal investigador de la UOC. La Biblioteca Virtual ha intervingut en el segon seminari d'investigació (doctorat-IN3), el dia 8 de juny del 2006, amb la xerrada transversal dedicada a "Escriure amb impacte. Com es trien revistes per a publicar".

La Biblioteca Virtual a la Universitat

Reculls de recursos d'informació

La Biblioteca Virtual de la UOC elabora diversos reculls d'informació, que inclouen una selecció acurada de recursos sobre un tema concret. A continuació explicarem quins tipus de dossiers es fan regularment:

Reculls d'actualitat
Reculls de recursos d'informació electrònica especialitzats en una temàtica concreta i elaborats, amb una periodicitat mensual, per a satisfer les necessitats d'informació de la comunitat universitària. Es poden fer per demanda del professorat, de l'alumnat, d'iniciatives de la UOC o per pròpia motivació de la Biblioteca Virtual. S'inspiren en fets d'actualitat, temes acadèmics, de divulgació o d'interès per a la Universitat, amb l'objectiu de documentar i ampliar la informació entorn d'un tema per a afavorir-ne el debat acadèmic. Normalment, s'elaboren en tres idiomes (català, espanyol i anglès) i es difonen per mitjà de la Biblioteca Virtual, l'espai *Recursos* de l'aula, el Campus universitari i el portal de la UOC.

Reculls mensuals de recursos d'informació electrònica especialitzats en una temàtica concreta.

Reculls amb motiu d'esdeveniments destacats
Reculls especials elaborats amb motiu d'algun esdeveniment important. Podríem dividir aquest reculls en dos grans grups: els que són vinculats a l'activitat acadèmica i els que es relacionen amb esdeveniments d'interès per a la Universitat.

Reculls de recursos d'informació vinculats a l'activitat acadèmica:

- Amb motiu de la investidura com a doctors *honoris causa* de Jordi Pujol i Soley, president de la Generalitat (1980-2003), i William J. Mitchell, la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat dos reculls de recursos en línia amb accés directe a catàlegs (universitaris, nacionals, estatals, etc.), bases de dades, webs personals, publicacions i organismes relacionats amb les seves trajectòries. Es pot accedir a aquests reculls per mitjà de l'apartat *Trajectòria* dels webs doctor *honoris causa*:
  - **Jordi Pujol i Soley (http://www.uoc.edu/hc/pujol/cat/index.html)**
  - **William J. Mitchell (http://www.uoc.edu/hc/mitchell/cat/index.html)**

- Aprofitant la lliçó inaugural del curs 2005-2006 de la UOC, intitulada "Aprendre a conviure", la Biblioteca Virtual de la UOC ha fet un recull de recursos en línia sobre l'obra i la trajectòria del seu autor, Mustapha Cherif. Aquest recurs es pot consultar a l'apartat de recursos del web del debat en línia "Podem conviure amb valors universals?": **http://www.uoc.edu/inaugural06/cat/inaugural.html**

- Reculls de recursos d'informació vinculats a esdeveniments d'interès per a la Universitat:

- Coincidint amb el Dia d'Internet i el Dia Mundial de les Telecomunicacions i de la Societat de la Informació amb la finalitat d'aplegar esforços en la divulgació de les possibilitats que ofereixen les TIC, la Biblioteca Virtual de la UOC va elaborar un recull de recursos centrat en aquest tema.

- Amb motiu del Dia Mundial de la Usabilitat, i en els actes organitzats per la UOC per a celebrar aquest esdeveniment, la Biblioteca Virtual de la UOC va elaborar un recull de recursos en línia sobre usabilitat que es pot consultar al web del World Usability Day.

Novetats de la Biblioteca Virtual

Les novetats de la Biblioteca Virtual inclouen: novetats bibliogràfiques mensuals, últims recursos incorporats a la col·lecció digital, recomanacions i notícies d'interès.

La Biblioteca Virtual de la UOC també participa activament en la Universitat fent difusió de les seves novetats i notícies d'interès relacionades amb activitats, continguts i serveis, per tal de mantenir al dia la comunitat universitària i el possible públic extern, i potenciant el coneixement i l'ús de la Biblioteca Virtual. Aquestes novetats circulen per la Universitat per mitjà de diferents espais del Campus Virtual i publicacions internes:

Intranet corporativa (intrauoc)
En aquest espai intern es distribueixen informacions i avisos per mitjà del tauler del professorat, els fòrums temàtics i les llistes de distribució.

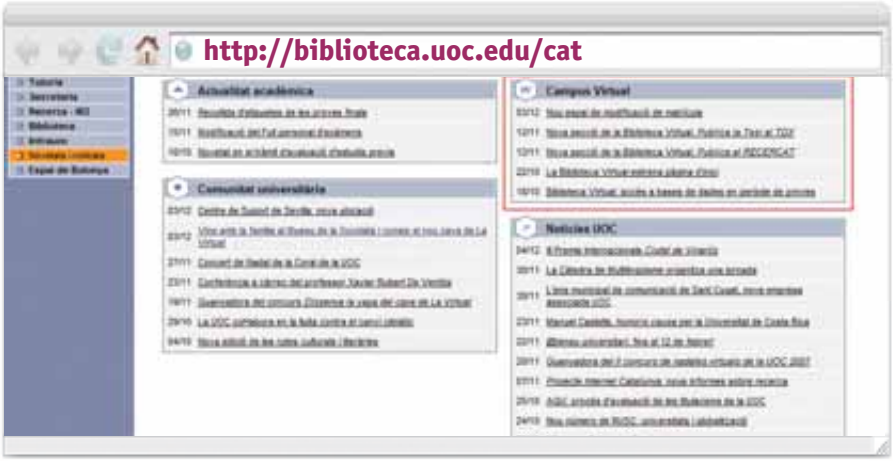

Apartat *Novetats* del web de la Biblioteca Virtual
S'hi difonen les novetats bibliogràfiques mensuals, els últims recursos incorporats a la col·lecció digital, les notícies de Biblioteca i recomanacions i notícies d'interès.

Espai *Novetats* de la Biblioteca Virtual

Campus UOC CAT/ESP
En l'espai de Campus, la Biblioteca Virtual publica notícies a la pàgina d'inici, a l'apartat *Novetats i notícies* i altres apartats interns, visibles per tots els perfils d'usuaris de la Universitat.

La Biblioteca Virtual a les publicacions i espais de la UOC

La Biblioteca Virtual participa en diferents publicacions de la UOC, sia com a responsable d'alguna de les seccions o fent les ressenyes de bibliografia o recursos d'informació recomanats.

Butllletí *WOK!*
Publicació electrònica interna –dirigida a tota la comunitat UOC– en què, mensualment, la Biblioteca Virtual publica una selecció de recursos d'informació per àrees de coneixement en l'apartat *Eix del coneixement* i també notícies sobre temes de biblioteca.

Butlletí *WOK!*, apartat *Eix del coneixement*

Revista *UOC Papers*
Publicació electrònica en sèrie sobre la societat del coneixement en la qual, semestralment, la Biblioteca Virtual fa una selecció de les novetats editorials més destacades en les diferents àrees temàtiques cobertes per la revista. A partir d'aquesta tria, en gestiona l'adquisició i la catalogació per a tenir-les disponibles al catàleg de la Biblioteca Virtual i donar-hi accés a l'apartat "Tria de llibres" de *UOC Papers*.

Revista *UOC Papers*, apartat "Tria de llibres"

Diari de la trobada
Publicació que es fa amb motiu de les trobades presencials de la UOC i en la qual la Biblioteca Virtual col·labora publicant notícies especialment interessants per als estudiants que hi assisteixen.

Revista *Món UOC*
Revista institucional semestral en què es publiquen notícies breus i reportatges sobre algun tema destacat de la Biblioteca Virtual.

http://www.uoc.edu/premsa

volum de revistes, documents i publicacions electròniques de tot el món des d'un ordinador connectat a Internet. Malgrat tot, es generen nous problemes, com són el preu elevat de moltes d'aquestes bases de dades o la possibilitat de perdre's entre tanta informació. La Biblioteca de la UOC i les altres biblioteques catalanes universitàries treballen per superar aquests reptes.

quan pels camps de descripció bibliogràfica del títol, autor o resum com pel text complet de l'article". D'aquesta manera, la professora d'Informació i Comunicació Núria Ferran explica la importància que les bases de dades electròniques han adquirit en el món universitari.

Encara que ens sembli molt llunyà, no fa tant de temps que les revistes i els documents eren en prestatges i les fitxes per a

ment també pots saber quins altres autors han fet servir aquell article, i això és molt útil perquè vas estirant un fil temàtic o fins i tot et pots posar en contacte amb l'investigador", explica Núria Ferran.

Tot això ha estat possible gràcies als avenços en el món de les xarxes i en els llenguatges estàndards per a emmagatzemar informació i fer-la fàcilment cercable. Les primeres bases de dades en xarxa es van

LES BIBLIOTEQUES,
portes d'accés a les revistes electròniques

Notícia publicada a la revista *Món UOC*

Lletra
La Biblioteca Virtual col·labora amb l'espai virtual de literatura catalana Lletra, fent la selecció de recursos d'informació disponibles en línia sobre autors catalans i les seves obres, d'acord amb un calendari establert.

La Biblioteca Virtual de la UOC s'ha volgut sumar a la iniciativa de Lletra, impulsar la internacionalització de la cultura catalana, oferint la seva experiència com a professionals de la informació i proveint una tria acurada de recursos d'informació a internet en els àmbits nacional i internacional.

Presentacions institucionals

En col·laboració amb el Gabinet de Relacions Institucionals de la UOC, la Biblioteca Virtual participa puntualment en actes organitzats amb motiu d'alguna visita institucional de professorat o d'altres personalitats acadèmiques externes.

Durant aquest curs, la Biblioteca Virtual ha estat convidada a intervenir en una sessió institucional de la Universitat organitzada per als vicerectors de la Universitat de Tallinn, on ha presentat els recursos i serveis que ofereix i com s'integren en el model educatiu de la UOC. Una altra visita destacada d'aquest curs ha estat la d'un professor de la Universitat de Nàpols, interessat a conèixer el funcionament de la Biblioteca Virtual de la UOC.

Formació d'usuaris

Pla de formació

La Biblioteca de la UOC ha elaborat, durant aquest curs, un **nou pla de formació** per tal de formar la comunitat UOC en l'ús dels continguts i serveis de la Biblioteca Virtual i augmentar-ne el coneixement i l'ús. En aquest document s'ha definit i classificat la formació que fa la Biblioteca Virtual, s'ha establert la tipologia de públic susceptible de ser format, s'ha identificat i normalitzat el material formatiu disponible i s'han traçat les accions de formació segons els públics a qui van adreçades. Finalment s'ha previst l'avaluació d'aquesta formació per mitjà d'enquestes de satisfacció al públic i la creació d'una base de dades per a l'estudi estadístic.

En línies generals, el mapa de formació de la Biblioteca Virtual corresponent al curs 2005-2006 s'ha basat en els punts següents:

Durant aquest curs, s'ha elaborat un nou pla de formació per a formar la comunitat UOC en l'ús dels continguts i serveis de la Biblioteca Virtual.

- Formació d'estudiants: per mitjà de les trobades presencials i els materials en línia.
- Formació de personal docent col·laborador: entorn del mòdul d'habilitats informacionals.
- Formació d'investigadors: en recursos d'informació de recerca.
- Formació d'altre personal de la UOC: gestió, nouvinguts, tècnics de programa dels estudis (TPE), etc.

El detall sobre les activitats de formació per als diferents públics es pot trobar en els apartats anteriors de suport a l'aprenentatge, la docència i la recerca.

Novetats de formació en el curs 2005-2006

Durant aquest curs i dintre del marc de les trobades presencials amb els estudiants de la UOC, la Biblioteca Virtual ha posat en marxa nous serveis i tallers de formació amb els quals ha participat en les dues trobades d'inici i les dues de síntesi.

Servei de "Biblioteca a la carta"
Va començar a funcionar a la trobada de síntesi del primer semestre, com un servei centrat en els estudiants per a resoldre dubtes sobre el funcionament de la Biblioteca Virtual i els serveis i recursos als quals poden accedir. Aquest taller consta de dues seccions: una dedicada a resoldre els dubtes de caràcter més general (qüestions sobre

funcionament, recursos i serveis de la Biblioteca) i l'altra, de caràcter més tècnic (amb consultes sobre accessibilitat i problemes informàtics que es puguin produir en la utilització de la Biblioteca Virtual de la UOC).

Servei de consultes sobre Biblioteca
És un nou servei centrat en els estudiants de la UOC, perquè puguin resoldre dubtes sobre el funcionament de la Biblioteca Virtual i els serveis i recursos als quals poden accedir. A partir de la primera trobada d'inici de semestre, es va engegar el tauler *Consultes Biblioteca* on es poden adreçar preguntes i dubtes, tant de caràcter general (sobre funcionament, recursos i serveis de la Biblioteca) com de tipus tècnic (qüestions sobre accessibilitat i problemes informàtics que es puguin produir en la utilització de la Biblioteca Virtual de la UOC).

Nous serveis i tallers de formació: servei de biblioteca a la carta, servei de consultes sobre Biblioteca i taller *Com trobar la informació que necessites*.

Taller *Com trobar la informació que necessites*
Aquest taller vol donar eines útils per a saber fer ús de les diferents fonts d'informació i seleccionar les millors per a la recerca personal. També ofereix idees pràctiques per a saber per què, on i com cal fer servir cada font d'informació i poder valorar, de manera crítica, la informació que proporciona cadascuna. Actualment hi ha tanta informació disponible que a vegades és difícil destriar la que es necessita de veritat. Per això, la Biblioteca Virtual de la UOC vol ajudar els seus usuaris en l'adquisició d'habilitats informacionals, perquè disposin d'autonomia i coneixements suficients en el procés de cerca d'informació.

Dades estadístiques

Distribució i tipologia de formació, curs 2005-2006

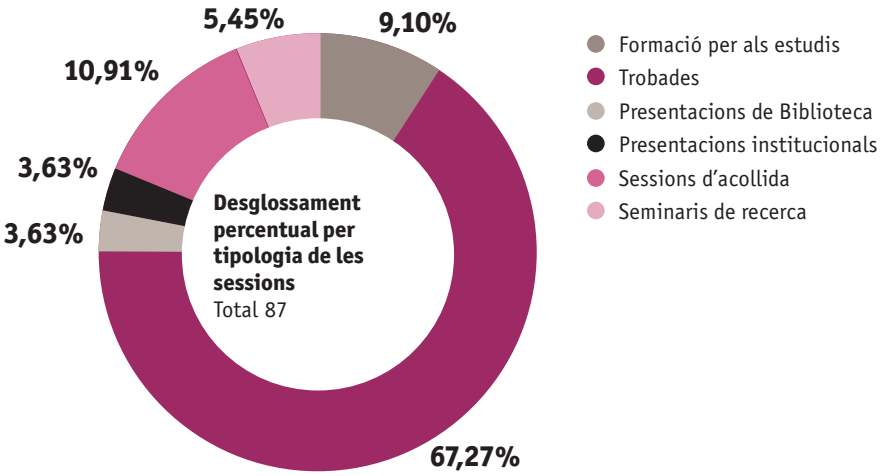

Relacions institucionals

Consorcis

CBUC

La Biblioteca Virtual de la UOC és membre del Consorci de Biblioteques Universitàries Catalanes (CBUC).

Els dos projectes bàsics del Consorci en els quals participa la Biblioteca de la UOC són el Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC) i la Biblioteca Digital de Catalunya (BDC).

REBIUN

La Biblioteca Virtual de la UOC també forma part d'un altre consorci de caire estatal: la Red de Bibliotecas Universitarias Españolas (REBIUN). Es tracta d'una xarxa formada per les biblioteques universitàries de tot l'Estat espanyol, públiques i privades, i les biblioteques del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), que formen una sectorial de la Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE).

La CRUE és una associació sense finalitat de lucre d'àmbit estatal, constituïda el desembre del 1994, formada per las universitats públiques i privades espanyoles, amb l'objectiu de promoure la gestió i el desenvolupament de l'ensenyament superior i la recerca universitària.

Grups de treball

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en diferents grups de treball de les institucions següents:

Grup de treball d'estadístiques de REBIUN

Té com a objectiu millorar les dades recollides i els indicadors que es generen, i també la manera de processar totes les dades estadístiques de les biblioteques universitàries espanyoles.[22]

Grup de treball sobre biblioteques i propietat intel·lectual de FESABID

El grup FESABID (Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística)[23] té com a objectiu l'estudi i seguiment de totes les qüestions relacionades amb les implicacions que la regulació legal dels drets d'autor té en el desenvolupament de les biblioteques i els seus serveis.

Grup de treball Zwolle[24]

Aquest grup, creat l'any 2001 i patrocinat per l'organització holandesa SURF (organització que dóna suport tecnològic a

[22] Més informació a: http://rebiun.crue.org

[23] http://www.fesabid.org/

[24] http://www.surf.nl/copyright/

l'educació superior i a la recerca d'Holanda), treballa actualment en el desenvolupament de bones pràctiques per a la gestió dels drets d'autor de les obres creades pels membres de la comunitat universitària (personal docent, personal de gestió i estudiants). L'objectiu d'aquestes bones pràctiques és aconseguir fixar un marc que permeti una gestió beneficiosa de les creacions generades en el si del treball acadèmic per a totes les parts implicades.

Convenis amb altres biblioteques i institucions

La Biblioteca Virtual de la UOC ha establert una sèrie de convenis bilaterals amb altres biblioteques per a millorar els serveis per als usuaris i treballar conjuntament en temes d'interès comú. A continuació, es relacionen les biblioteques i institucions amb les quals, actualment, hi ha convenis:

Open University Library[25]

La Biblioteca de l'Open University i la Biblioteca Virtual de la UOC van signar un conveni l'any 2002 per a compartir experiències i col·laborar en projectes de recerca en el camp de les biblioteques digitals.

Biblioteques universitàries espanyoles

També s'han establert acords bilaterals amb algunes biblioteques universitàries, amb l'objectiu de compartir serveis i obtenir un millor aprofitament del potencial humà i d'infraestructures en benefici dels estudiants i docents del conjunt de les universitats.

Actualment la Biblioteca Virtual té convenis amb la Universitat d'Alacant, la Universitat Complutense de Madrid, la Universitat de les Illes Balears i la Universitat Jaume I.

Associació de Mestres Rosa Sensat[26]

La Biblioteca Virtual de la UOC comparteix biblioteca presencial amb l'Associació de Mestres Rosa Sensat, amb l'objectiu d'obtenir un millor aprofitament dels serveis i infraestructures d'ambdues institucions. Aquesta biblioteca és al Centre de Suport del Barcelonès.

Casa Àsia[27]

El conveni amb aquesta institució afecta l'ús de les seves instal·lacions i dels seus serveis (consulta en sala, préstec i préstec interbibliotecari).

[25] http://www.open.ac.uk/

[26] http://www.pangea.org/rsensat/

[27] http://www.casaasia.es/

[28] http://www.cetib.cat/principal.html

Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona (CETIB)[28]
El conveni amb aquesta institució afecta la difusió de les publicacions del CETIB i l'aprofitament d'aquests recursos per a la docència, la recerca i els serveis. Així, doncs, els membres de la comunitat UOC gaudeixen dels llibres de la col·lecció "Theknos" que el Col·legi publica i dels números de la revista *Debats Tecnològics* (DT), que edita periòdicament. El Col·legi es beneficia de la difusió de les seves publicacions a la comunitat de la UOC.

Projecció exterior

Projectes en curs

La Biblioteca Virtual de la UOC també col·labora en projectes de recerca de caire europeu, entre els quals es destaquen els següents:

La Biblioteca Virtual participa en projectes europeus, com OLCOS i E-move, i també en el centre de recursos digitals d'E-*learning* de la Càtedra Unesco.

OLCOS

Els objectius del projecte OLCOS (Open e-Learning Content Observatory Services) són oferir serveis d'aprenentatge i informació que promoguin la conceptualització, la producció i l'ús de recursos educatius oberts (Open Digital Educational Content, ODEC) a Europa en el context de l'e-learning. Aquest projecte de recerca s'emmarca dins del programa Lifelong Learning: Education and Training, Programmes and Actions de la Comissió Europea.

Per tal de poder assolir un creixement dinàmic de continguts d'aprenentatge oberts, OLCOS vol oferir informació pràctica a les organitzacions i als usuaris finals per tal de poder crear, compartir i re-utilitzar continguts educatius.

E-move

Aquest projecte per a la conceptualització operacional de la mobilitat virtual permet a les universitats d'ensenyament a distància oferir una experiència internacional als estudiants, i contribueix d'aquesta manera al procés de Bolonya i a la millora de la qualitat dels cursos.

Per tal de donar suport a la implementació de la mobilitat virtual es crearà un portal, l'European Information Sharing Portal, relatiu al suport a l'aprenentatge per part de les biblioteques (Library and Information Support), als estudiants i el professorat, en el qual participa la Biblioteca de la UOC.

Càtedra Unesco d'*E-learning* de la UOC

Porta a terme amb investigadors i líders universitaris, tant de la mateixa UOC com d'arreu del món, tasques adreçades a la recerca, cooperació i formació per a la transformació de les institucions d'ensenyament superior en el marc de la societat del coneixement.

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en aquest projecte mitjançant el centre de recursos digitals d'dprenentatge virtual, un entorn dinàmic i virtual en què s'integren els continguts i serveis centrats en l'àmbit de l'organització i gestió de l'aprenentatge virtual. Alhora, la BV ofereix un servei de notícies a mida per a la Càtedra Unesco, el butlletí *E-learning: organización y gestión*, basat en tecnologia de tramesa automàtica a través del correu electrònic.

La Biblioteca Virtual forma part de Xarxa d'Excel·lència de Biblioteques Digitals (DELOS) i la European Association of Distance Teaching Universities (EADTU).

Organismes i institucions

La Biblioteca Virtual de la UOC forma part de la Xarxa d'Excel·lència de Biblioteques Digitals, DELOS. Aquesta iniciativa va ser creada per la Comissió Europea de Societat de la Informació en el cinquè programa marc de recerca i desenvolupament.

Els seus objectius se centren a millorar la recerca en el camp emergent de les biblioteques digitals, promoure la cooperació entre iniciatives nacionals i europees, proporcionar un fòrum entre investigadors per a intercanviar idees i experiències i contribuir a l'estandardització de les activitats referents a biblioteques digitals.

La Biblioteca Virtual de la UOC també participa en la European Association of Distance Teaching Universities (EADTU), una organització que representa les universitats obertes i d'ensenyament a distància que hi ha a Europa. La seva missió és promoure el progrés de l'educació a distància i l'aprenentatge virtual i també la seva posició a Europa i al món, per mitjà d'un suport actiu en el desenvolupament institucional i el foment de la cooperació entre els membres.

EADTU s'organitza en grups de treball; la Biblioteca Virtual de la UOC coordina en aquests moments el grup de treball Library and Learning Support. Aquest grup té com a objectiu el desenvolupament dels serveis de les biblioteques i les habilitats informacionals com un element essencial en l'aprenentatge. La major part dels membres del grup de treball també participen en el projecte europeu E-move.

UOC
PHILIPS

Recursos

Recursos humans

Personal

A la Biblioteca Virtual hi treballen un total de trenta-una persones. En plantilla hi figuren vint-i-cinc persones, de les quals vint-i-dues són bibliotecaris que compten amb el suport de tres persones que fan tasques administratives i de sis becaris a mitja jornada.

L'organització de la Biblioteca Virtual s'articula entorn de tres grups operatius: Gestió de Recursos Documentals, Serveis i Innovació i Comunicació. Segons aquesta estructura interna, les tasques assignades a cada grup són les següents:

- El grup de Gestió de Recursos Documentals es dedica a la selecció de recursos i eines que permetin satisfer les necessitats d'informació de la comunitat UOC i situar la Biblioteca Virtual com a referent en matèria de societat del coneixement.

- El grup de Serveis desenvolupa serveis d'informació i lliuraments de documentació per a satisfer les necessitats bàsiques de la comunitat universitària en els processos d'aprenentatge, docència, recerca i gestió.

- Els grup d'Innovació i Comunicació s'ocupa de donar a conèixer l'oferta de serveis de la Biblioteca Virtual i facilitar els mecanismes per a la innovació, la millora contínua i la presa de decisions de l'organització.

El personal de la Biblioteca Virtual ha rebut nou cursos de formació externa i tres d'interna, ha impartit quatre cursos i ha participat en nou conferències, seminaris i jornades.

Foto del dinar de Nadal de la Biblioteca Virtual. 2006

Formació professional

Durant el curs 2005-2006, el personal de la Biblioteca Virtual ha rebut formació contínua i de millora professional per mitjà d'una sèrie de cursos de tipologia diversa.

Formació externa

Dins els cursos organitzats pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya (COBDC) i segons la tipologia de la formació que s'ofereix (orientada a bibliotecaris tècnics, especialistes en recursos electrònics, catalogadors, etc.), el personal de Biblioteca Virtual ha assistit als cursos següents:

- Lideratge i motivació d'equips de treball de biblioteca. COBDC. Barcelona, octubre del 2005.
- Mesura l'èxit del teu web. COBDC. Barcelona, octubre del 2005.
- Els usuaris de l'empresa privada: com fer-se imprescindible. COBDC. Barcelona, novembre del 2005.
- Els continguts com a recursos estratègics a les organitzacions. COBDC. Barcelona, novembre del 2005.
- Sindicació de continguts. COBDC. Barcelona, gener del 2006.
- Aspectes avançats en cerca i recuperació d'informació a internet. COBDC. Barcelona, març del 2006.
- Lideratge per a equips directius de biblioteques. COBDC. Barcelona, juny del 2006.
- Internet invisible. COBDC. Barcelona, juny del 2006.
- Creació i gestió de continguts per al web. COBDC. Barcelona, juliol del 2006.

Formació interna

Dins dels cursos de formació, també s'inclouen els que ha organitzat el departament de Recursos Humans d'acord amb les necessitats del personal de gestió de la Universitat:

- Acollida del personal nouvingut de la UOC
- Gestió de projectes
- MS Excel
- MS PowerPoint

Formació impartida

A més de la formació rebuda pel personal de Biblioteca Virtual, també s'han dut a terme altres iniciatives com a formadors. Tot seguit s'esmenten els cursos impartits pel personal de la Biblioteca Virtual:

- Colecciones y servicios en entornos virtuales. Universidad de Burgos, octubre del 2005
- Cerca d'informació a la Biblioteca de la UOC. Jornada UOC. Bilbao, novembre del 2005.
- Derechos de autor y bibliotecas universitarias. Universitat de Las Palmas. Las Palmas, abril del 2006.
- Derechos de autor y bibliotecas. Universitat de Cadis, juny del 2006.
- Bibliotecas y derechos de autor. Universitat d'Alacant, juny del 2006.
- Contenidos documentales en red para la enseñanza y el aprendizaje. Curso de verano de la UPM: Enseñanza y aprendizaje mediado por Internet. Calidad de procesos y resultados. La Granja (Segovia), 26-27 juliol de 2006.

També s'ha fet formació a estudiants, professorat i investigadors, com s'ha comentat anteriorment en els apartats de formació de cada col·lectiu.

Assistència i participació en conferències, seminaris i jornades

Per una altra banda, el personal de la Biblioteca Virtual ha assistit, o hi ha participat, presentant comunicacions o intervenint en taules rodones, als congressos, les jornades o les reunions que es relacionen tot seguit:

- Simposio Pluridisciplinar sobre Objetos y Diseños de Aprendizaje Apoyados en la Tecnología. IN3. Barcelona, octubre del 2005.
- La Biblioteca Digital y el Acceso a Nuevos Contenidos. vè. Taller REBIUN. Universitat Politècnica de Catalunya. UPC. Barcelona, octubre del 2005.
- EADTU Annual Working Conference. Roma, novembre del 2005.
- USID06: 3a. Jornada d'Usabilitat en Sistemes d'Informació Digital. COBDC. Barcelona, abril del 2006.
- II Congrés d'Internet, Dret i Política. Estudis de Dret de la UOC Barcelona, maig del 2006.
- "Experiencias en el ámbito de la organización y la convergencia de servicios". IV Jornadas CRAI (REBIUN). Burgos, maig del 2006.
- Desenes Jornades Catalanes d'Informació i Documentació. COBDC. Barcelona, maig del 2006.
- "La biblioteca digital en el aula", dins el IV Simposium Internacional sobre Bibliotecas Digitales. Màlaga, juny del 2006.
- "Mejoras en los accesos web of knowledge (WOK)". Jornadas de la FECYT. Madrid, juliol del 2006.

- "Bibliotecas híbridas: ¿transición hacia la revolución?". XI Jornadas Nacionales de Información y Documentación en Ciencias de la Salud. Terrassa, octubre del 2005.

Recursos econòmics

El pressupost de la Biblioteca Virtual, corresponent al curs 2005-2006, s'ha dividit en tres partides principals:

- Adquisicions en paper, partida a què s'han dedicat 164.121 euros per a la compra de monografies, subscripcions a revistes i altres materials documentals.
- Adquisicions d'informació electrònica, que ha disposat de 119.273 euros.
- Inversió en projectes, amb una assignació de 88.312 euros.

DELL
FRUIT
DELL

Avaluació, gestió i processos

Avaluació de qualitat

La Biblioteca Virtual de la UOC ha participat, durant aquest curs, en el procés d'avaluació de la qualitat del sistema bibliotecari de Catalunya (AQU).

La UOC és una de les deu universitats integrades en aquest programa d'avaluació, que impulsa l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). La resta d'universitats que en formen part són l'Abat Oliba, l'Autònoma de Barcelona, la de Barcelona, la de Girona, la de Lleida, la Politècnica de Catalunya, la Pompeu Fabra, la Rovira i Virgili i la de Vic.

La tasca d'avaluació que s'ha fet durant aquest curs ha comportat la creació del Comitè d'Avalució Interna (CAI), en el qual han participat professorat, estudiants, personal de la Biblioteca Virtual i que ha estat presidit pel vicerector de Recerca. El resultat ha estat un informe de síntesi, en què s'inclou una descripció del procés d'avaluació, l'anàlisi de la integració de les biblioteques en les universitats, l'anàlisi dels processos seguits i dels mecanismes emprats per a comunicar-se amb els usuaris, l'evolució i la situació dels recursos de les biblioteques i dades dels serveis bibliotecaris.

Durant aquest curs, la Biblioteca Virtual ha participat en el procés d'avaluació de la qualitat del sistema bibliotecari de Catalunya (AQU).

Acabament del mapa de processos

La gestió de processos és orientada a representar formalment l'activitat de la Biblioteca Virtual i a facilitar-ne la millora contínua mitjançant eines d'anàlisi i definició.

Durant el curs 2005-2006 s'han identificat i documentat els processos clau de cadascuna de les àrees de la Biblioteca Virtual; d'aquesta manera, s'ha posat fi al mapa de la gestió de processos començat el curs anterior per a respondre a la proposta d'un pla de millora contínua de la Biblioteca Virtual.

Així, doncs, el mapa de processos va néixer de la necessitat manifesta de buscar més punts de coordinació entre els grups operatius que hi havia i la seva relació amb els aspectes que afecten la Biblioteca de manera transversal, i de la necessitat de fer una anàlisi profunda dels processos que hi ha.

Dos dels tres grups operatius que componen la Biblioteca Virtual, Serveis i Gestió de Recursos Documentals, van encetar la gestió de processos durant el curs 2004-2005. Aquest curs li ha tocat el torn al grup d'Innovació i Comunicació, que ha identificat i definit els seus processos, amb la qual cosa s'ha tancat el sistema de gestió de processos de la Biblioteca Virtual.

Balanç del Pla estratègic de la Biblioteca 2002-2005

El 2005 va concloure el pla estratègic de la Biblioteca Virtual per al període 2002-2005. El balanç del pla estratègic és positiu. La Biblioteca Virtual ha pogut avançar en diferents àmbits.

A continuació, es concreten les accions aconseguides segons els objectius presentats en el pla estratègic 2002-2005:

1. Metodologia i innovació educativa

- Identificar i incorporar continguts relacionats amb les línies temàtiques definides per la recerca i el doctorat

  Durant el curs 2003-2004 la Biblioteca Virtual, per mitjà del Ministeri de Ciència i Tecnologia i de la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), va subscriure per a tota la comunitat científica i tecnològica de l'Estat l'accés al Web of Knowledge de l'empresa ISI Thomson. ISI Web of Knowledge té continguts de recerca d'alta qualitat i inclou informació acadèmica i de recerca fonamental.

  Respecte del doctorat, durant el curs 2003-2004 la Biblioteca Virtual es va implicar en la definició del nou programa de doctorat, participant en l'estudi de necessitats de les assignatures i aportant-hi recursos de Biblioteca i de professorat. En el curs 2004-2005 es van aconseguir implementar els recursos de l'aula en el 100% de les assignatures de doctorat.

- Crear serveis documentals especialitzats en aquestes línies temàtiques

  Durant el curs 2001-2002 es van crear tres nous serveis de notícies sobre psicologia i internet, e-conomia i publicacions oficials i, al llarg del curs següent, s'hi va afegir el Servei de notícies de comunicació audiovisual i dos altres d'especialitzats:

  • BIeL (Boletín Informativo en *E-learning*), exclusiu per als participants del màster internacional d'aprenentatge virtual i que recull setmanalment notícies i articles sobre continguts que s'imparteixen en aquest màster.
  • E-learning: Organización y Gestión, exclusiu per als participants del seminari Càtedra Unesco d'*E-learning*. Aquest servei recopila setmanalment informació especialitzada i d'alt nivell acadèmic sobre els temes específics del seminari.

- Col·laborar amb els estudis en el desenvolupament de material docent (MIC, materials específics per als Estudis d'Economia, Dret, Psicologia, etc).

  El màster internacional de Programari lliure i el màster internacional d'*E-learning* han comptat amb la Biblioteca Virtual per a elaborar els espais de recursos de l'aula. S'han creat espais a mida de les necessitats de cada mòdul o assignatura, i juntament amb els autors dels materials didàctics s'han seleccionat els millors recursos sobre el tema i s'han organitzat perquè l'accés fos ràpid i senzill.

  La Biblioteca Virtual també participa en la Càtedra Unesco d'*E-learning* de la UOC mitjançant el centre de recursos digitals d'aprenentatge virtual, un entorn dinàmic i virtual on s'integren els continguts i serveis centrats en l'àmbit de l'organització i la gestió de l'aprenentatge virtual.

  Durant el curs 2003-2004, la Biblioteca Virtual va portar a terme les guies sobre fonts d'informació per a l'assignatura MIC i també va elaborar un butlletí informatiu per al professorat amb notícies i serveis de Biblioteca.

  Durant el curs 2004-2005, la Biblioteca Virtual va elaborar un manual de recursos electrònics per al professorat de Psicologia i també el material per al taller virtual d'habilitats informacionals dirigit al personal docent col·laborador.

- Obrir l'accés a la Biblioteca des de nous dispositius (PDA, GPR, UMTS, etc.)

  Es tracta d'una prova pilot WAP de la Universitat Oberta de Catalunya, que va començar a oferir part dels continguts del Campus Virtual per mitjà del WAP de primera generació el febrer del 2000. Entre aquests continguts s'hi va incloure l'accés a l'OPAC de la Biblioteca. Accedint-hi des del menú principal, l'usuari es trobava l'opció de cercar amb les diferents possibilitats de cerca. Amb l'editor que incorporava el dispositiu, s'introduïa l'argument i s'enviava la informació al servidor i al cap d'uns segons es rebia el resultat de la cerca.

- Completar i adaptar al Campus Virtual les prestatgeries virtuals, les biblioteques de l'aula i les biblioteques especialitzades per a formació contínua

  Durant el curs 2003-2004 es van impulsar les iniciatives següents:

- Un pla de millora per a completar i adaptar les prestatgeries

virtuals de l'aula, per mitjà de la substitució de la prestatgeria virtual pel nou model de recursos de l'aula, el traspàs de les prestatgeries virtuals que hi havia i la creació d'un grup de treball interdisciplinari per a dissenyar i definir els requisits d'una aplicació per al professorat per a gestionar el nou espai.

- Les biblioteques especialitzades per a dos màsters nous: Programari lliure i *E-learning* i preparació i inici de trenta biblioteques especialitzades per a antics i nous màsters i postgraus.
- Davant l'experiència i l'èxit aconseguits en els espais de recursos de les aules dels màsters internacionals, es va estendre aquest servei a tots els màsters i postgraus de la UOC i es va aconseguir que totes les aules estiguessin dotades d'aquest servei.

Durant el curs 2004-2005 i pel que fa a les assignatures de les titulacions homologades i els postgraus, es van planificar nous circuits i fases per a completar-les totes amb l'espai *Recursos* de l'aula i arribar al 100%. També es va treballar en la millora de les biblioteques de postgrau mitjançant estudis d'usabilitat per a aplicar el mateix model de visualització que les titulacions homologades.

2. Recerca

- Crear la plataforma virtual per al CR2

Durant el curs 2003-2004 es van començar accions per a crear el Centre de Recursos de Recerca (físic i virtual). El CR2 volia esdevenir un centre especialitzat en continguts i serveis focalitzats en l'àmbit de la societat de la informació i el coneixement. L'objectiu del CR2 serà donar suport informatiu i documental al programa de doctorat i als grups de recerca de l'IN3.

- Organitzar la biblioteca física de recerca a Tibidabo i a Castelldefels (CR2).

Durant el curs 2003-2004 es va organitzar el fons físic de societat de la informació per a la nova biblioteca de recerca, que s'ha inaugurat més endavant durant el curs 2005-2006.

- Crear una base de dades amb la producció generada pels investigadors de l'IN3.

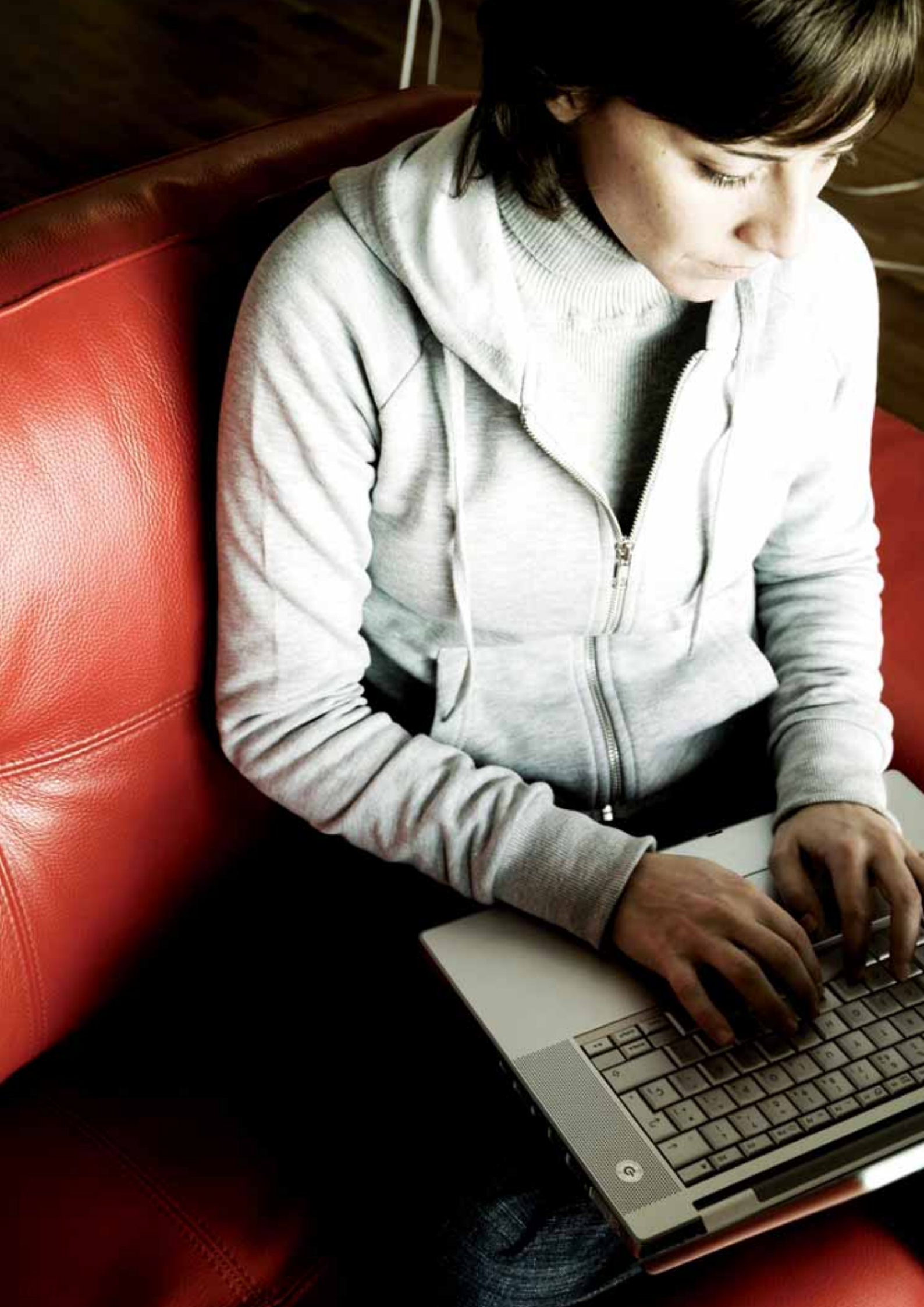

Durant el curs 2003-2004, la Biblioteca Virtual va fer l'assessorament sobre el programa DSpace elaborat pel MIT en el context del projecte OAI (Open Archives Iniciative), per a aplicar-lo a la producció científica dels investigadors de l'IN3.

- Desenvolupar serveis documentals per al doctorat i la recerca. La Biblioteca Virtual dóna suport a la recerca per mitjà de les eines següents:

  • Els serveis documentals per als investigadors i l'oficina tècnica: fons de finançament.
  • L'assessorament i la formació en l'explotació dels recursos de recerca: base de dades ISI Web of Knowledge, programari DSpace per a processar la producció científica dels investigadors de l'IN3, etc.

3. Internacionalització

- Col·laborar en projectes bibliotecaris amb institucions externes: DELOS Network of Excellence on Digital Libraries, Open University Library UK, etc.

  La Biblioteca Virtual forma part de la Xarxa d'Excel·lència en Biblioteques Digitals (DELOS). Aquesta xarxa és una iniciativa fundada per la Comissió Europea de Societat de la Informació i Tecnologies en el marc del Vè. Programa (IST-FP5). Els seus objectius se centren a millorar la recerca en aquest camp emergent, proporcionar un fòrum entre investigadors i representants d'indústries per a intercanviar idees i experiències i contribuir a estandarditzar les activitats referents a biblioteques digitals, entre d'altres.

  L'octubre del 2002, la Biblioteca Virtual va col·laborar amb la Biblioteca de l'Open University del Regne Unit en l'organització d'un seminari a Milton Keynes (Gran Bretanya) sobre personalització de biblioteques digitals. Durant el curs 2003-2004, la Biblioteca Virtual va organitzar també, a la seu de la UOC, el segon seminari, aquesta vegada titulat "Els centres d'informació sota indicadors empresarials: avaluació i valoració de les tendències actuals".

- Participar en projectes europeus (COINE) i fer noves propostes.

Durant el curs 2001-2002, concretament a partir del mes d'abril, la Biblioteca Virtual va començar el projecte COINE (Cultural Objects in Networked Environments), en què la Biblioteca de la UOC participa per a la creació d'una plataforma que permet a les comunitats autònomes publicar informació estructurada en web.

La Biblioteca Virtual també participa en el grup holandès Zwolle, grup que desenvolupa criteris per a implantar polítiques de gestió dels drets d'autor dels treballs científics i acadèmics en entorns universitaris.

4. Difusió: potenciació de l'ús de la Biblioteca Virtual

- Elaborar un pla de comunicació i un pla de formació d'usuaris

  S'ha elaborat un pla de formació amb la finalitat de presentar les accions de formació que la Biblioteca Virtual fa actualment per a la comunitat UOC, recollir les accions de millora amb relació a la formació de la Biblioteca Virtual que permetin complir millor amb la missió i aconseguir una nova conceptualització de la formació, més participativa i amb material de suport actualitzat.

  També s'ha elaborat un pla de comunicació amb l'objectiu de presentar els diferents aspectes relacionats amb la comunicació de la Biblioteca Virtual i les accions de comunicació (tant aquelles en què participa la Biblioteca Virtual com les de la Biblioteca Virtual per a diferents públics) i proposar nous públics, canals i espais de difusió per tal d'ampliar la cobertura de les notícies de Biblioteca, tant des del punt de vista intern com extern.

  Finalment, en aquest mateix sentit, cal destacar també la creació de l'apartat de formació a la Biblioteca Virtual el juny del 2005.

- Col·laborar amb les direccions dels estudis, direccions de programa, professorat propi i PDC, coordinació docent i atenció a l'estudiant per a potenciar l'ús de continguts i serveis

  Elaboració i enviament d'informes d'ús de la Biblioteca Virtual per estudis, corresponent al segon semestre del 2005. La Biblioteca Virtual ha recollit i tractat una sèrie de dades estadístiques sobre el seu ús i, com a resultat, ha elaborat uns informes (un per a cada estudi) útils per a valorar l'ús que fan els estudiants dels recursos específics de cada estudi.

- Augmentar i donar accés extern a la col·lecció especialitzada en societat de la informació

  Per mitjà de la Biblioteca de recerca de l'IN3, especialitzada en societat de la informació, es vol donar difusió externa a la col·lecció.

  També en aquesta línia es perfila l'inici i la planificació del projecte web "Producció científica del professor Manuel Castells".

5. Qualitat

- Adaptar les eines de gestió bibliotecària a les normatives i els estàndards d'aprenentatge virtual: IMS (IMS Global Learning Consortium)

  El gestor de recursos d'informació electrònica DIMAX (Dinamic Manager XML) segueix les especificacions definides en el document IMS Learning Resource Meta-data Best Practice and Implementation Guide elaborat per IMS Global Learning Consortium, Inc (http://www.imsproject.org). Aquest dipòsit està normalitzat amb aquest estàndard per tal de tenir un vessant comú amb altres projectes duts a terme per la institució durant el 2005-2006, com són els projectes LRC (Learning Resource Catalog) i el CMS (Content Management System).

- Desenvolupar un gestor de consultes que permeti diferenciar per tipus d'usuari, tipologia de consulta, temps de resposta, etc.

  Durant el curs 2004-2005, es van treballar els requisits del programa d'atenció de consultes d'usuaris amb Coordinació i Gestió Docent.

- Implementar el cercador global a tots els continguts de la Biblioteca Virtual

  L'any 2002 es va implementar el motor de cerca Verity, un potent cercador global que permet localitzar tots els documents disponibles a la Biblioteca Virtual (tant llibres en suport físic com recursos electrònic) que responen al terme de la cerca.

- Avaluar mitjançant enquestes els continguts i serveis de la Biblioteca Virtual

Durant el curs 2003-2004, la Biblioteca Virtual ha apostat per l'obtenció i el manteniment en l'explotació de dades i en la definició d'indicadors clau per a l'avaluació de la Biblioteca Virtual.

Durant el curs 2004-2005 s'han fet millores en els quadres de comandament: definició de dos grups d'indicadors, manteniment del quadre de comandament UOC (semestral) i de la Biblioteca Virtual (mensual) i previsió de nova visualització de les dades (curs 2005-2006).

Índex de conceptes principals

Per ordre d'aparició

AQU 7, 65
Projecte Aula 7, 30
Espai Recursos de l'aula 7, 9, 29, 30, 67, 68
Serveis 7, 10, 23, 47, 65, 66, 70
Manuel Castells 7, 37, 38, 72
Recursos d'informació 9, 10, 17, 18, 20, 21, 29
Col·lecció digital 10, 14, 17, 18, 20, 21, 41
Catàlegs 10, 17, 51
Préstec 10, 24, 27
Distribució de sumaris de revistes 10, 24
Servei d'obtenció de documents 10, 24
Novetats 10, 42
Pregunta'ns 1, 23
Usuaris 13, 14, 47
Videoteca digital 17
TFC 18, 21
Pràcticums 18, 21
TdR 18, 21
RefWorks 20, 39
Cerques bibliogràfiques 23
Serveis de notícies 23, 24, 66
Recull d'actualitat 23, 41
€-conomia 23, 66
Publicacions oficials 23, 66
BIP 33
Formació 31, 33, 39, 47
Trobades 31, 44, 47, 48
Habilitats informacionals 34, 47, 48, 56
Centre de recursos per a la recerca, CR2 37, 68
CR2 37, 68
TDX 37
RACO 37
RECERCAT 38
WOK! 44
UOC Papers 44
Trobada 44
Món UOC 45
Lletra 45
CBUC 51
REBIUN 51
Fesabid 51
Zwolle 51
Convenis 52
The Open University Library 52
Biblioteques universitàries espanyoles 52
Associació de Mestres Rosa Sensat 52
Casa Àsia 52
Col·legi d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona 53
Olcos 55
E-move 55
Càtedra Unesco d'E-learning 55
Delos 56
EADTU 56
Recursos humans 59
Recursos econòmics 62
Mapa de processos 65
Pla estratègic 2002-2005 66

Per ordre alfabètic

€-conomia 23, 66
AQU 7, 65
Associació de Mestres Rosa Sensat 52
Biblioteques universitàries espanyoles 52
BIP 33
Casa Àsia 52
Catàlegs 10, 17, 51
Càtedra Unesco d'E-learning 55
CBUC 51
Centre de recursos per a la recerca, CR2 37, 68
Cerques bibliogràfiques 23
Col·lecció digital 10, 14, 17, 18, 20, 21, 41
Col·legi d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona 53
Convenis 52
CR2 37, 68
Delos 56
Distribució de sumaris de revistes 10, 24
EADTU 56
E-move 55
Espai Recursos de l'aula 7, 9, 29, 30, 67, 68
Fesabid 51
Formació 31, 33, 39, 47
Habilitats informacionals 34, 47, 48, 56
Lletra 45
Manuel Castells 7, 37, 38, 72
Mapa de processos 65
Món UOC 45
Novetats 10, 42
Olcos 55
Pla estratègic 2002-2005 66
Pràcticums 18, 21
Pregunta'ns 11, 23
Préstec 10, 24, 27
Projecte Aula 7, 30
Publicacions oficials 23, 66
RACO 37
REBIUN 51
RECERCAT 38
Recull d'actualitat 23, 41
Recursos d'informació 9, 10, 17, 18, 20, 21, 29
Recursos econòmics 62
Recursos humans 59
RefWorks 20, 39
Servei d'obtenció de documents 10, 24
Serveis 7, 10, 23, 47, 65, 66, 70
Serveis de notícies 23, 24, 66
TdR 18, 21
TDX 37
TFC 18, 21
The Open University Library 52
Trobada 44
Trobades 31, 44, 47, 48
UOC Papers 44
Usuaris 13, 14, 47
Videoteca digital 17
WOK! 44
Zwolle 51

EDICIÓ: Biblioteca Virtual. Universitat Oberta de Catalunya. **CONSELL EDITORIAL:** Dora Pérez Alarcón, Cristina López Pérez, Patricia Riera Barsallo, Anna Zuñiga Ruiz. **DIRECCIÓ EDITORIAL:** Dora Pérez Alarcón. **COORDINACIÓ EDITORIAL:** Gema Santos Hermosa. **REDACCIÓ:** Gema Santos Hermosa. **DISSENY GRÀFIC I MAQUETACIÓ:** Enric Jardí. **FOTOGRAFIES:** Txema Salvans (llevat de la pàgina 57: arxiu). **PRODUCCIÓ:** Joan Teixidó. **IMPRESSIÓ:** T. G. Alfadir SA. **CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA:** Servei Lingüístic de la UOC. **DIPÒSIT LEGAL:** B-5518-08. **ADREÇA POSTAL:** Universitat Oberta de Catalunya. Av. Tibidabo, núm. 39-43. 08035 Barcelona. Biblioteca Virtual Universitat Oberta de Catalunya. Av. Drassanes, núm. 3-5. 08001 Barcelona.**WEB:** www.uoc.edu i biblioteca.uoc.edu

Ha col·laborat en l'edició d'aquesta memòria:

"laCaixa"

FSC

SELECTED SECONDARY FIBERS